

Crna Gora
JU Centar za stručno obrazovanje

IZVJEŠTAJ O RADU CENTRA ZA STRUČNO OBRAZOVANJE CRNE GORE ZA 2020. GODINU

Odgovorno lice:

Duško RAJKOVIĆ, direktor

SADRŽAJ:

1. RAZVOJ KVALIFIKACIJA U SKLADU SA PRINCIPIMA NACIONALNOG OKVIRA KVALIFIKACIJA	6
1.1. IZRADA STANDARDA ZANIMANJA	6
1.2. IZRADA STANDARDA STRUČNIH KVALIFIKACIJA	9
1.3. IZRADA STANDARDA KVALIFIKACIJA NIVOA OBRAZOVANJA	12
1.4. IZRADA OBRAZOVNIH PROGRAMA	14
1.5. IZRADA PROGRAMA OBRAZOVANJA ZA STICANJE STRUČNIH KVALIFIKACIJA	16
1.6. PRILAGOĐAVANJE OBRAZOVNIH PROGRAMA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA	18
1.7. OSPOSOBLJAVANJE ČLANOVA RADNIH GRUPA ZA IZRADU DOKUMENATA ZA RAZVOJ KVALIFIKACIJA (SZ, SK, SKN, OP, IK)	21
1.8. OBUKA NASTAVNIKA ZA REALIZACIJU MODULARIZOVANIH OBRAZOVNIH PROGRAMA I INTEGRACIJU KLJUČNIH KOMPETENCIJA U OKVIRU IPA PROJEKATA ...	23
1.9. OBUKA NASTAVNIKA, DIREKTORA/POMOĆNIKA DIREKTORA, PEDAGOGA/PSIHOLOGA I KOORDINATORA ZA IMPLEMENTACIJU MODULARIZOVANIH OBRAZOVNIH PROGRAMA	24
1.10. KONTINUIRANO PRAĆENJE REALIZACIJE I STRUČNA POMOĆ ŠKOLAMA ZA REALIZACIJU MODULARIZOVANIH OBRAZOVNIH PROGRAMA	26
1.11. UTVRĐIVANJE PLANA PRIPREME UDŽBENIKA I NASTAVNIH MATERIJALA U STRUČNOM OBRAZOVANJU I DOPUNA RECENZENTSKE LISTE	27
1.12. SARADNJA SA SOCIJALNIM PARTNERIMA I OBRAZOVnim INSTITUCIJAMA SISTEMA ..	27
2. USPOSTAVLJANJE SISTEMA OSIGURANJA KVALITETA U STRUČNOM OBRAZOVANJU NA NACIONALNOM NIVOU I NIVOU ŠKOLA, U SKLADU SA EQAVET-OM.....	29
2.1. UTVRĐIVANJE KVALITETA OBRAZOVNO-VASPITNOG RADA	29
2.2. UNAPREĐENJE METODOLOGIJE ZA EKSTERNO UTVRĐIVANJE KVALITETA OBRAZOVNO – VASPITNOG RADA USTANOVA STRUČNOG I OBRAZOVANJA ODRASLIH	30
2.3. PRAĆENJE STRUČNIH I ZAVRŠNIH ISPITA	30
2.4. OBUKA NASTAVNIKA ZA EKSTERNO UTVRĐIVANJE KVALITETA NASTAVE	30
2.5. PODRŠKA ŠKOLAMA U REALIZACIJI INTERNE EVALUACIJE I OBUCI EVALUATORA	30
2.6. PLANIRANJE, ORGANIZACIJA I REALIZACIJA OBUKA ZA NASTAVNIKE I DIREKTORE	30
2.7. UTVRĐIVANJE MATERIJANIH I KADROVSKIH USLOVA KOD POSLODAVACA ZA DUALNO OBRAZOVANJE	31
2.8. UČESTVOVANJE I PRAĆENJE FORUMA ETF-A ZA UNAPREĐENJE I ODRŽAVANJE KVALITETA STRUČNOG OBRAZOVANJA, UČESTVOVANJE NA KONFERENCIJAMA EQAVET-A	31
3. POVEĆANJE PRIVLAČNOSTI I DOSTUPNOSTI STRUČNOG OBRAZOVANJA	33
3.1. ORGANIZACIJA TAKMIČENJA I SAJMOVA	33

3.2. ORGANIZACIJA OKRUGLIH STOLOVA I JAVNIH RASPRAVA	33
4. OBRAZOVANJE ODRASLIH	35
4.1. IZRADA STRATEŠKIH DOKUMENATA ZA OBLAST OBRAZOVANJA ODRASLIH	35
4.2. IZRADA PROGRAMA OBRAZOVANJA:	35
4.3. PRAĆENJE REALIZACIJE PROGRAMA OSNOVNOG OBRAZOVANJA ODRASLIH	36
4.4. REALIZACIJA PROGRAMA ANDRAGOŠKOG OSPOSOBLJAVANJA NASTAVNOG KADRA:.....	36
4.5. ORGANIZACIJA XIX DANA OBRAZOVANJA I UČENJA ODRASLIH.....	37
4.6. AKTIVNOSTI INFORMISANJA I SAVJETOVANJA.....	38
5. OPŠTI, PRAVNI I RAČUNOVODSTVENI POSLOVI U CENTRU ZA STRUČNO OBRAZOVANJE	39
5.1. OPŠTA AKTA.....	39
5.2. JAVNE NABAVKE.....	39
5.3. SJEDNICE UPRAVNOG ODBORA.....	39
5.4. SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA	40
5.5. UNUTRAŠNJA REVIZIJA	40
5.6. LICENCE ZA RAD U OBRAZOVNO-VASPITNIM USTANOVAMA.....	41
5.7. AKTIVNOSTI NA VOĐENJU INFORMACIONOG SISTEMA JU CSO.....	41
5.8. RADNA TIJELA: ODBOR ZA STRUČNO OBRAZOVANJE I ODBOR ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH.....	41
6. PROJEKTI	45
6.1. REALIZACIJA PROJEKTA EPALE NACIONALNA SLUŽBA PODRŠKE ZA CRNU GORU.....	45
6.2. TOKOM 2020. GODINE, PREDSTAVNICI ODJELJENJA ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ KVALIFIKACIJA, UČESTVOVALI SU U REALIZACIJI VELIKOG BROJA AKTIVNOSTI U OKVIRU ČETIRI VELIKA PROJEKTA, ČIJE SU GLAVNE AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI OVOG ODJELJENJA:	50
6.3. OSTALO.....	51

Lična karta ustanove

Puni naziv ustanove	JU Centar za stručno obrazovanje Crne Gore
Skraćeni naziv	CSO
Ime ustanove na engleskom jeziku	Vocational Educational and Training Centre of Montenegro
Adresa	Ul. Novaka Miloševa br. 18, Podgorica
Telefon	+38220664713
Faks	+38220664714
e-mail	cso@gov.me
Web stranica	www.cso.gov.me
Žiro račun	510000000021064075 CKB
Osnivač	Vlada Crne Gore
Odgovorno lice	Direktor Duško Rajković

Na osnovu člana 6 i 11 Odluke o Osnivanju Centra za stručno obrazovanje („Sl.list Crne Gore“, br. 27/14), Upravni odbor JU Centar za stručno obrazovanje , uz saglasnost Ministarstva prosvjete, na sjednici od 19.09.2014. godine, donio je Statut javne ustanove Centar za stručno obrazovanje.

Centar u oblasti stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih:

1. obavlja stručne poslove praćenja, analize i razvoja obrazovnog sistema;
2. u saradnji sa ustanovom, radi na unapređivanju obrazovno-vaspitnog rada i utvrđuje kvalitet realizacije standarda obrazovno-vaspitnog rada;
3. obavlja pripremu stručnih zadataka o pitanjima o kojima odlučuju Nacionalni savjet za obrazovanje i Ministarstvo prosvjete;
4. obavlja stručne poslove u pripremi:obrazovnih programa, kataloga i standarda znanja, standarda zanimanja, normativna i standarda nastavnih sredstava i opreme;
5. obavlja istraživanja;
6. obavlja savjetodavni rad u ustanovama u oblasti stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih i institucijama povezanim sa vaspitanjem i obrazovanjem;
7. priprema obrazovno-vaspitne i pedagoško-metodske standarde udžbenika i priručnika za stručne predmete u stručnom obrazovanju;
8. priprema profesionalne standarde za nastavno i vaspitno osoblje;
9. organizuje stručno usavršavanje nastavnika i obuku direktora;
10. predlaže mјere za razvoj i uvođenje novih nastavnih tehnologija i njihove primjene;
11. prati eksperimente;
12. izdaje licence za rad u obrazovno-vaspitnim ustanovama u skladu sa zakonom;
13. obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju Centra.

Prostorni uslovi i ljudski kapaciteti

Centar svoju djelatnost obavlja u kancelarijskim prostorijama koje se nalaze na adresi „Novaka Miloševa“ br. 18. Trenutno u Centru za stručno obrazovanje radi 31 zaposlenih.

MISIJA

Centar za stručno obrazovanje, kao razvojna, savjetodavna, istraživačka ustanova, uspostavlja i unapređuje sistem stručnog obrazovanja, usavršavanja i oposobljavanja u cilju stvaranja stručnog kadra, ospozobljenog za uključivanje u tržište rada, nastavak obrazovanja i cjeloživotno učenje, u skladu sa ličnim, socijalnim i ekonomskim interesima.

VIZIJA

Centar za stručno obrazovanje je savremena i uticajna, razvojna, savjetodavna i istraživačka ustanova, prepoznata kao pouzdan partner od strane relevantnih nacionalnih i međunarodnih subjekata, koja kompetentnim i motivisanim kadrom stvara uslove za kvalitetno, fleksibilno i efikasno stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih, u skladu sa evropskim standardima.

1. RAZVOJ KVALIFIKACIJA U SKLADU SA PRINCIPIMA NACIONALNOG OKVIRA KVALIFIKACIJA

1.1. IZRADA STANDARDA ZANIMANJA

U skladu sa utvrđenom dinamikom i planiranim oblastima razvoja kvalifikacija, tokom 2020. godine, urađeno je i usvojeno 37 standarda zanimanja, čija je izrada započeta u oktobru 2019. godine:

Sektor: Inženjerstvo i proizvodne tehnologije

Podsektori: Mašinstvo, Elektrotehnika i Mehatronika

1. Autoperač/ Podmazivač / II, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
2. Autovulkanizer / II, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
3. Pomoćnik mehaničara motornih vozila / II, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
4. Pomoćnik električara motornih vozila / II, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
5. Mehaničar motornih vozila / III, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
6. Električar motornih vozila / III, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
7. Tehničar mehatronike putničkih automobila / IV1, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
8. Tehničar mehatronike privrednih vozila / IV1, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Zdravstvo

Oblast: Farmacija

9. Farmaceutski tehničar u prometu ljekova i medicinskih sredstava / IV1, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
10. Farmaceutski tehničar u farmaceutskoj proizvodnji i laboratoriji / IV1, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Zdravstvo

Oblast: Fizioterapija

11. Tehničar za hidro-peloido terapijske procedure / IV1, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
12. Tehničar/ Tehničarka za medicinsko-terapijske masaže, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Socijalna zaštita

13. Personalni asistent / III, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina

Podsektor: Šumarstvo i obrada drveta

Oblast: Obrada drveta

14. Operater finalne obrade drveta / III, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
15. Operater primarne i polufinalne obrade drveta / III, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
16. Tehničar finalne obrade drveta / IV1, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije
17. Tehničar primarne i polufinalne obrade drveta / IV1, usvojen 11.02.2020. na II sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Uređenje prostora

Oblast: Arhitektura

18. Tehničar za arhitektonsko projektovanje i izvođenje objekata visokogradnje / IV1, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije
19. Tehničar za urbanističko planiranje i projektovanje / IV1, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije
20. Tehničar za dizajn enterijera / IV1, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Uređenje prostora

Oblast: Dekoracija prostora

21. Pomoćnik dekoratera prostora za događaje / II, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije
22. Dekorater prostora za događaje / IV1, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije
23. Aranžer i dekorater izloga i postavki / IV1, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Uređenje prostora

Oblast: Geodezija

24. Geodetski figurant / II, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije
25. Geodetski tehničar za državni premjer i katastar / IV1, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije
26. Geodetski tehničar za inženjersko – tehničke oblasti / IV1, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Turizam, trgovina i ugostiteljstvo

Podsektor: Ugostiteljstvo

Oblast: Poslastičarstvo

27. Pomoćnik poslastičara u ugostiteljstvu / II, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije
28. Pomoćnik konditora / II, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije
29. Poslastičar u ugostiteljstvu / III, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije
30. Konditor / III, usvojen 26.02.2020. na III sjednici Savjeta za kvalifikacije

Podsektor: Turizam**Oblast: Turizam i hotelijerstvo**

31. Hotelsko-restoranski tehničar / IV1, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina**Podsektor: Šumarstvo i obrada drveta****Oblast: Šumarstvo**

32. Sjekač šuma / II, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije

33. Čuvar šuma i rezervata / III, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije

34. Operater iskorišćavanja šuma / III, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije

35. Tehničar uzgoja i zaštite šuma / IV1, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije

36. Tehničar iskorišćavanja šuma / IV1, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Ekonomija i pravo**Podsektor: Pravo**

37. Asistent u sprečavanju nasilja i vandalizma u školi / IV1, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije

U fazi izrade su i sljedeći standardi zanimanja:

1. Moler
2. Monter suve gradnje
3. Keramičar
4. Podopologač
5. Pomoćnik u unutrašnjim građevinskim radovima
6. Mašinski tehničar za termoenergetske sisteme
7. Mašinski tehničar za hidroenergetske sisteme
8. Mašinski tehničar za sisteme iz obnovljivih izvora energije
9. Mehaničar za termoenergetska postrojenja
10. Mehaničar za hidroenergetska postrojenja
11. Mehaničar za sisteme iz obnovljivih izvora energije
12. Instalater sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije
13. Pomoćnik instalatera sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije
14. Zubni tehničar za mobilnu protetiku
15. Zubni tehničar za fiksnu protetiku
16. Stomatološki asistent
17. Medicinski tehničar za biohemiju laboratorijsku dijagnostiku i transfuziju
18. Medicinski tehničar u mikrobiološkoj laboratoriji
19. Medicinski tehničar u patološkoj laboratoriji
20. Zdravstveno sanitarni tehničar
21. Pomoćnik stolara i tapetara
22. Stolar za namještaj
23. Stolar za građevinsku stolariju
24. Tapetar
25. Tehničar dizajna namještaja
26. Tehničar CNC obrade drveta
27. Sobarica
28. Agencijski službenik
29. Repcioner za wellnes i spa
30. Repcioner

1.2. IZRADA STANDARDA STRUČNIH KVALIFIKACIJA

U skladu sa utvrđenom dinamikom i planiranim oblastima razvoja kvalifikacija, tokom 2020. godine, urađeni su i usvojeni standardi stručnih kvalifikacija:

U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći **standardi stručnih kvalifikacija**:

Sektor: Inženjerstvo i proizvodne tehnologije

Podsektori: Mašinstvo, Elektrotehnika i Mehatronika

1. Autoperač/ Podmazivač / II, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
2. Autovulkanizer / II, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
3. Pomoćnik mehaničara motornih vozila / II, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
4. Pomoćnik električara motornih vozila / II, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
5. Mehaničar motornih vozila / III, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
6. Električar motornih vozila / III, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
7. Tehničar mehatronike putničkih automobila / IV1, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
8. Tehničar mehatronike privrednih vozila / IV1, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Zdravstvo

Oblast: Farmacija

9. Farmaceutski tehničar u prometu ljekova i medicinskih sredstava / IV1, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
10. Farmaceutski tehničar u farmaceutskoj proizvodnji i laboratoriji / IV1, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Zdravstvo

Oblast: Fizioterapija

11. Tehničar za hidro-pelido terapijske procedure / IV1, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
12. Tehničar/ Tehničarka za medicinsko-terapijske masaže, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Socijalna zaštita

13. Personalni asistent / III, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina

Podsektor: Šumarstvo i obrada drveta

Oblast: Obrada drveta

14. Operater finalne obrade drveta / III, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
15. Operater primarne i polufinalne obrade drveta / III, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
16. Tehničar finalne obrade drveta / IV1, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije
17. Tehničar primarne i polufinalne obrade drveta / IV1, usvojen 15.04.2020. na IV sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina

Podsektor: Šumarstvo i obrada drveta

Oblast: Šumarstvo

18. Sjekač šuma / II, usvojen 10.06.2020. na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije
19. Čuvan šuma i rezervata / III, usvojen 10.06.2020. na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije
20. Operater iskorišćavanja šuma / III, usvojen 10.06.2020. na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije
21. Tehničar uzgoja i zaštite šuma / IV1, usvojen 10.06.2020. na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije
22. Tehničar iskorišćavanja šuma / IV1, usvojen 10.06.2020. na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Uređenje prostora

Oblast: Arhitektura

23. Tehničar za arhitektonsko projektovanje i izvođenje objekata visokogradnje / IV1, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije
24. Tehničar za urbanističko planiranje i projektovanje / IV1, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije
25. Tehničar za dizajn enterijera / IV1, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Uređenje prostora

Oblast: Dekoracija prostora

26. Pomoćnik dekoratera prostora za događaje / II, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije
27. Dekorater prostora za događaje / IV1, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije
28. Aranžer i dekorater izloga i postavki / IV1, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Uređenje prostora

Oblast: Geodezija

29. Geodetski figurant / II, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije
30. Geodetski tehničar za državni premjer i katastar / IV1, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije
31. Geodetski tehničar za inženjersko – tehničke oblasti / IV1, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Turizam, trgovina i ugostiteljstvo

Podsektor: Ugostiteljstvo

Oblast: Poslastičarstvo

32. Pomoćnik poslastičara u ugostiteljstvu / II, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije
33. Pomoćnik konditora / II, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije
34. Poslastičar u ugostiteljstvu / III, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije
35. Konditor / III, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Ekonomija i pravo

Podsektor: Pravo

36. Vatrogasac / Spasilac / III, usvojen 29.04.2020. na V sjednici Savjeta za kvalifikacije
37. Asistent u sprečavanju nasilja i vandalizma u školi / IV1, usvojen 10.06.2020. na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije

Urađen je i sljedeći standard kvalifikacija koji je u fazi usvajanja:

Sektor: Turizam, trgovina i ugostiteljstvo

Podsektor: Turizam

Oblast: Turizam i hotelijerstvo

38. Hotelsko – restoranski tehničar / IV1

1.3. IZRADA STANDARDA KVALIFIKACIJA NIVOA OBRAZOVANJA

U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći **standardi kvalifikacija nivoa obrazovanja**:

Sektor: Inženjerstvo i proizvodne tehnologije

Podsektor: Mašinstvo, Elektrotehnika i Mehatronika

1. Autoelektričar / III, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije
2. Automehaničar / III, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije
3. Tehničar automehatronike / IV1, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Zdravstvo

Oblast: Farmacija

4. Farmaceutski tehničar / IV1, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Zdravstvo

Oblast: Fizioterapija

5. Fizioterapeutski tehničar / IV1, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina

Podsektor: Šumarstvo i obrada drveta

Oblast: Obrada drveta

6. Operater obrade drveta / III, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije
7. Tehničar obrade drveta / IV1, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina

Podsektor: Šumarstvo i obrada drveta

Oblast: Šumarstvo

8. Šumar / III, usvojen 10.06.2020. na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije
9. Šumarski tehničar / IV1, usvojen 10.06.2020. na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Uređenje prostora

Oblast: Arhitektura

10. Tehničar za arhitekturu i dizajn energetika / IV1, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Uređenje prostora

Oblast: Dekoracija prostora

11. Tehničar za dekorisanje i aranžiranje prostora / IV1, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Geodezija

12. Tehničar za geodeziju / IV1, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Turizam, trgovina i ugostiteljstvo

Podsektor: Ugostiteljstvo

Oblast: Poslastičarstvo

13. Pomoćnik poslastičara / II, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije

14. Poslastičar / III, usvojen 29.05.2020. na VI sjednici Savjeta za kvalifikacije

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina Podsektor: Prehrana

15. Pomoćnik pekara / II, usvojen 10.06.2020. na VII sjednici Savjeta za kvalifikacije

1.4. IZRADA OBRAZOVNIH PROGRAMA

U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, urađeni su i usvojeni sljedeći **obrazovni programi koji će se primjenjivati od školske 2020/2021. godine**

Sektor: Inženjerstvo i proizvodne tehnologije

Podsektor: Mašinstvo, Elektrotehnika i Mehatronika

1. Autoelektričar / III, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje
2. Automehaničar / III, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje
3. Tehničar automehatronike / IV1, usvojen 15.06.2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Zdravstvo

Oblast: Farmacija

4. Farmaceutski tehničar / IV1, usvojen 15.06.2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Zdravstvo

Oblast: Fizioterapija

5. Fizioterapeutski tehničar / IV1, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina

Podsektor: Šumarstvo i obrada drveta

Oblast: Obrada drveta

6. Operater obrade drveta / III, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje
7. Tehničar obrade drveta / IV1, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Uređenje prostora

Oblast: Arhitektura

8. Tehničar za arhitekturu i dizajn energetika / IV1, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Uređenje prostora

Oblast: Dekoracija prostora

9. Tehničar za dekorisanje i aranžiranje prostora / IV1, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Geodezija

10. Tehničar za geodeziju / IV1, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Sektor: Turizam, trgovina i ugostiteljstvo

Podsektor: Ugostiteljstvo

Oblast: Poslastičarstvo

11. Pomoćnik poslastičara / II, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje
12. Poslastičar / III, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina Podsektor: Prehrana

13. Pomoćnik pekara / II, usvojen 15.06. 2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje

U fazi izrade su sljedeći obrazovni programi:

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina

Podsektor: Šumarstvo i obrada drveta

Oblast: Šumarstvo

14. Šumar / III
15. Šumarski tehničar / IV1

1.5. IZRADA PROGRAMA OBRAZOVANJA ZA STICANJE STRUČNIH KVALIFIKACIJA

U skladu sa utvrđenom dinamikom, predstavnici Odjeljenja za istraživanje i razvoj kvalifikacija, učestvovali su tokom 2020. godine u izradi programa obrazovanja za sticanje stručnih kvalifikacija, a koji su urađeni na osnovu prethodno usvojenih modularizovanih obrazovnih programa:

Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita

Podsektor: Zdravstvo

Oblast: Kozmetika

1. Kozmetički tehničar za tretmane lica (nivo IV1), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Kozmetički tehničar
2. Kozmetički tehničar za masažu i tretmane tijela (nivo IV1), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Kozmetički tehničar
3. Kozmetičar za manikir i pedikir (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnih programa Kozmetički tehničar i Kozmetičar
4. Kozmetičar za njegu tijela (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnih programa Kozmetički tehničar i Kozmetičar

Sektor: Usluge

Podsektor: Lične usluge

5. Šminker (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnih programa Kozmetički tehničar i Kozmetičar

Sektor: Usluge

Podsektor: Lične usluge

6. Frizer za žene (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Frizer
7. Frizer za muškarce (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Frizer
8. Pomoćnik frizera za žene (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Frizer
9. Pomoćnik frizera za muškarce (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Frizer

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina

Podsektor: Prehrana

10. Pekar za hljeb i peciva (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Pekar
11. Pekar za zahtjevne vrste peciva (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Pekar
12. Pomoćnik pekara za hljeb i peciva (nivo II), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Pekar
13. Pomoćnik pekara za zahtjevne vrste peciva (nivo II), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Pekar

Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora

Podsektor: Građevinarstvo

14. Armirač (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa
Izvođač građevinskih radova
15. Izolater (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa
Izvođač građevinskih radova
16. Tesar, (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa
Izvođač građevinskih radova
17. Zidar (nivo III), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa
Izvođač građevinskih radova
18. Pomoćnik izvođača građevinskih radova (nivo II), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Izvođač građevinskih radova

Sektor: Informaciona tehnologija

19. Elektrotehničar za razvoj veb aplikacija (nivo IV1), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Elektroteničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija
20. Elektrotehničar za razvoj mobilnih aplikacija (nivo IV1), urađen na osnovu istoimenog standarda zanimanja i obrazovnog programa Elektroteničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija

Sektor: Ekonomija i pravo

Podsektor: Pravo

21. Vatrogasac-Spasilac, nivo IV1
22. Asistent u sprječavanju nasilja i vandalizma u školi, nivo IV1

1.6. PRILAGOĐAVANJE OBRAZOVNIH PROGRAMA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA

U okviru IPA Projekta **“Poboljšanje obrazovnih programa i usluga u cilju zadovoljavanja potreba marginalizovanih grupa“**, Centar je izdvojio sljedeće urađene i usvojene modularizovane obrazovne programe i prilagodio ih navedenoj ciljnoj grupi na način što su izdvojeni moduli za sticanje stručnih kvalifikacija u okviru obrazovnih programa:

Sektor: Inženjerstvo i proizvodne tehnologije

1. Automehaničar/III
 - a. Autoperač-Podmazivač/ II
 - b. Autovulkanizer/ II
 - c. Pomoćnik mehaničara motornih vozila/ II
 - d. Mehaničar motornih vozila/ III
2. Tehničar automehatronike/ IV1
 - a. Autoperač-Podmazivač/ II
 - b. Autovulkanizer/ II
 - c. Pomoćnik mehaničara motornih vozila/ II
 - d. Pomoćnik električara motornih vozila/ II
 - e. Mehaničar motornih vozila/ III
 - f. Električar motornih vozila / III
 - g. Tehničar mehatronike putničkih automobila/ IV1
 - h. Tehničar mehatronike privrednih vozila/ IV1
3. Elektrotehničar računarskih sistema i mreža/ IV1
 - a. Elektrotehničar računarskih mreža/ IV1
 - b. Elektrotehničar za administraciju softvera/ IV1
 - c. Serviser računara/ III

Sektor: Informaciona tehnologija

4. Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija/ IV1
 - a. Elektrotehničar za razvoj veb aplikacija/ IV1
 - b. Elektrotehničar za razvoj mobilnih aplikacija/ IV1

Sektor: Ekonomija i pravo:

5. Ekonomski tehničar/ IV1
 - a. Bankarski tehničar/ IV1
 - b. Finansijski tehničar/ IV1
 - c. Knjigovodstveni tehničar/ IV1
 - d. Tehničar za osiguranje/ IV1
6. Pravno administrativni tehničar/ IV1
 - a. Pravni tehničar/ IV1
 - b. Administrativni tehničar/ IV1

Sektor: Usluge

7. Frizer/ III

- a. Pomoćnik frizera za žene/ II
- b. Pomoćnik frizera za muškarce/ II
- c. Frizer za žene/ III
- d. Frizer za muškarce

Sektor: Turizam, trgovina i ugostiteljstvo

8. Gastronom/ IV1

- a. Pomoćnik u kuhinji/ II
- b. Pripremač pica/ II
- c. Roštiljdžija/ II
- d. Mesar u ugostiteljstvu/ III
- e. Poslastičar jednostavnih poslastičarskih proizvoda/ III
- f. Kuvar jednostavnih gastronomskih proizvoda/ III
- g. Poslastičar u hotelijerstvu/ IV1
- h. Glavni kuvar/ IV1

9. Kuvar/ III

- a. Pomoćnik u kuhinji/ II
- b. Pripremač pica/ II
- c. Roštiljdžija/ II
- d. Mesar u ugostiteljstvu/ III
- e. Poslastičar jednostavnih poslastičarskih proizvoda/ III
- f. Kuvar jednostavnih gastronomskih proizvoda/ III

10. Poslastičar/ III

- a. Pomoćnik poslastičara u ugostiteljstvu/ II
- b. Pomoćnik konditora/ II
- c. Konditor/ III
- d. Poslastičar u ugostiteljstvu/ III

11. Prodavač/ III

- a. Pomoćni prodavač neprehrambene robe/ II
- b. Pomoćni prodavač prehrambene robe/ II
- c. Prodavač neprehrambene robe/ III
- d. Prodavač prehrambene robe/ III

12. Tehničar prodaje/ IV1

- a. Pomoćni prodavač neprehrambene robe/ II
- b. Pomoćni prodavač prehrambene robe/ II
- c. Prodavač neprehrambene robe/ III
- d. Prodavač prehrambene robe/ III
- e. Tehničar prodaje u maloprodaji/ IV1
- f. Tehničar prodaje u veleprodaji/ IV1

Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina

13. Pekar/ III

- a. Pomoćnik pekara za hleb i peciva/ II
- b. Pomoćnik pekara za zahtjevne pekarske proizvode/ II
- c. Pekar za hleb i peciva/ III
- d. Pekar za zahtjevne pekarske proizvode/ III

14. Prehrambeni tehničar/ IV1

- a. Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda/ II
- b. Proizvođač prehrambenih prizvoda animalnog porijekla/ III
- c. Proizvođač prehrambenih proizvoda biljnog porijekla/ III
- d. Prehrambeni tehničar za biljnu proizvodnju/ IV1
- e. Prehrambeni tehničar za animalnu proizvodnju/ IV1

15. Proizvođač prehrambenih proizvoda/ III

- a. Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda/ II
- b. Proizvođač prehrambenih prizvoda animalnog porijekla/ III
- c. Proizvođač prehrambenih prizvoda biljnog porijekla/ III

Sektor: Humanistika i umjetnost

16. Muzički saradnik/ IV1

- a. Notograf/ II
- b. Arhivar/ III
- c. Saradnik u muzičkom programu/ IV1

Za ovu ciljnu grupu, urađeni su i obrazovni programi nivoa II:

1. Pomoćnik pekara / II, usvojen 15.06.2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje
2. Pomoćnik poslastičara / II, usvojen 15.06.2020. na XIV sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje

1.7. OSPOSOBLJAVANJE ČLANOVA RADNIH GRUPA ZA IZRADU DOKUMENATA ZA RAZVOJ KVALIFIKACIJA (SZ, SK, SKN, OP, IK)

Na osnovu usvojenih programa osposobljavanja radnih grupa koje učestvuju u izradi standarda zanimanja, standarda stručnih kvalifikacija, standarda kvalifikacija nivoa obrazovanja, obrazovnih programa i ispitnih kataloga, izvršene su obuke svih članova, prema utvrđenoj dinamici izrade navedenih dokumenata.

1. Obuka za izradu standarda kvalifikacija iz oblasti šumarstva održana je 19.02.2020. godine u prostorijama Centra za stručno obrazovanje, prema akreditovanom programu. Obuci su prisustvovala dva nastavnika iz dvije srednje stručne škole iz Berana i Pljevalja u kojima se realizuje obrazovni program Šumarski tehničar. Obuci su prisustvovala i dva predstavnika privrede.
2. Centar za stručno obrazovanje je u skladu sa Planom rada i Strateškim dokumentima uradio 13 novih obrazovnih modularizovanih programa, a u fazi izrade su još dva, u skladu sa Metodologijom za izradu modularizovanih obrazovnih programa u stručnom obrazovanju. U tom cilju organizovane su obuke za izradu standarda kvalifikacija nivoa obrazovanja i obrazovnih programa za nastavnike, predstavnike privrede i profesore sa fakulteta u periodu 28. februara - 20. marta 2020. godine.
 - a. Obuka za izradu obrazovnog programa Tehničar za geodeziju održana je 26.12.2019. a obuka za izradu obrazovnih programa Tehničar za arhitekturu i dizajn enterijera i Tehničar za dekorisanje i aranžiranje prostora održana je 18.02.2020. u prostorijama Centra za stručno obrazovanje. Obukama je prisustvovalo 29 nastavnika iz tri srednje škole u kojima se realizuju obrazovni programi iz ovih oblasti: JU Prva srednja škola Nikšić, JU Srednja građevinsko - geodetska škola "inž. Marko Radević" Podgorica, JU Srednja mješovita škola „Ivan Goran Kovačić“ Herceg Novi i predstavnici univerziteta i privrede.
 - b. Obuka za izradu obrazovnog programa Fizioterapeutski tehničar održana je 19.02.2020. godine u prostorijama Centra za stručno obrazovanje. Obuci je prisustvovalo 20 nastavnika iz tri srednje stručne škole iz Podgorice, Berana i Herceg Novog u kojima se realizuje obrazovni program iz oblasti fizioterapije. Obuci su prisustvovali šest predstavnika privrede.
 - c. Obuka za izradu obrazovnih programa Tehničar obrade drveta i Operater obrade drveta održana je 26.02.2020. godine u prostorijama Centra za stručno obrazovanje. Obuci je prisustvovalo 8 nastavnika iz pet srednjih stručnih škola iz Rožaja, Berana, Pljevalja i Bijelog Polja u kojima se realizuju obrazovni programi iz oblasti obrade drveta. Obuci je prisustvovao jedan predstavnik privrede.
 - d. Obuka za izradu obrazovnog programa Farmaceutski tehničar održana je 27.02.2020. godine u prostorijama Centra za stručno obrazovanje. Obuci je prisustvovalo 15 nastavnika iz četiri srednje stručne škole iz Bara, Berana, Nikšića i Podgorice u kojima se realizuje obrazovni program iz oblasti farmacije. Obuci su prisustvovala dva predstavnika privrede.
 - e. Obuka za izradu obrazovnog programa Poslastičar održana je 24.02.2020. godine u prostorijama Centra za stručno obrazovanje. Obuci je prisustvovalo 6 nastavnika iz četiri srednje stručne škole iz Podgorice, Bara i Nikšića. Obuci su prisustvovala dva predstavnika privrede.
 - f. Obuka za izradu obrazovnih programa Tehniča automehatronike/IV1, Automehaničar/III i Autoelektričar/III održana je 20.02.2020. u prostorijama Centra za

stručno obrazovanje. Obukama je prisustvovalo 17 nastavnika iz sedam srednjih stručnih škola iz Podgorice, Nikšića, Bijelog Polja, Pljevalja i Tivta u kojima se realizuju obrazovni programi iz podsektora Mašinstvo, Elektrotehnika i Mehatronika. Obuci su prisustvovali predstavnici privrede.

3. Tokom oktobra i novembra 2020. godine, održane su obuke članova radih grupa za izradu standarda zanimanja iz oblasti mašinstva (mašinska energetika i termotehnika), zdravstva (stomatologija i medicinska laboratorijska ispitivanja), turizma (hotelijerstvo i turizam), građevinarstva (završni građevinski radovi) i drvoprerađe (stolarski radovi i dizajn namještaja). Obuke su održane u prostorijama Centra za stručno obrazovanje i online putem platforme Zoom, u skladu sa mjerama propisanim od NKT-a.

1.8. OBUKA NASTAVNIKA ZA REALIZACIJU MODULARIZOVANIH OBRAZOVNIH PROGRAMA I INTEGRACIJI KLJUČNIH KOMPETENCIJA U OKVIRU IPA PROJEKATA

U okviru IPA Projekta „Razvoj kvalifikacija stručnog obrazovanja u skladu sa potrebama tržišta rada“, Centar je, u periodu od 29. juna do 09. jula, organizovao dvodnevne obuke nastavnika po sektorima na sljedeće teme: karakteristike obrazovanja zasnovanih na ishodima učenja, uloga nastavnika u realizaciji modularizovanih obrazovnih programa, ključne kompetencije, metode aktivne nastave, principi ocjenjivanja ishoda učenja, timski rad nastavnika, kontinuirani profesionalni razvoj, metod slučaj, metod projekta i sl. Planirano je da svaka obuka traje ukupno 3 dana, pri čemu će u junu i julu biti organizovane dvodnevne obuke, a u oktobru još jedna jednodnevna obuka za iste nastavnike.

1. 29. i 30. juna, u prostorijama hotela Centre Ville, održana je dvodnevna obuka za 25 nastavnika iz oblasti elektrotehnike i IT, iz šest srednjih stručnih i mješovitih škola, i to iz: Podgorice, Nikšića, Pljevalja, Berana, Bijelog Polja i Tivta.
2. 01. i 02. jula, u prostorijama hotela Centre Ville, održana je dvodnevna obuka za 23 nastavnika iz oblasti ugostiteljstva, iz 13 srednjih stručnih i mješovitih škola, i to iz: Podgorice, Nikšića, Pljevalja, Berana, Bara, Budve, Cetinja, Herceg Novog, Kolašina, Kotora, Mojkovca, Plava i Žabljaka.
3. 03. i 04. jula, u prostorijama hotela Centre Ville, održana je dvodnevna obuka za 26 nastavnika iz oblasti ekonomije i prava, iz 12 srednjih stručnih i mješovitih škola, i to iz: Bara, Berana, Bijelog Polja, Budve, Kotora, Mojkovca, Nikšića, Petnjice, Pljevalja, Podgorice, Tivta i Ulcinja.
4. 6. i 7. jula, u prostorijama hotela Centre Ville, održana je dvodnevna obuka za 18 nastavnika iz oblasti trgovine, hemijske industrije, prehrane i veterine, iz devet srednjih stručnih i mješovitih škola, i to iz: Podgorice, Nikšića, Bara, Andrijevice, Plava i Ulcinja.
5. 08. i 09. jula, u prostorijama hotela Centre Ville, održana je dvodnevna obuka za 10 nastavnika iz oblasti kozmetike, brodomašinstva i nautičkog saobraćaja, tekstilstva i kožarstva, carine, špedicije i organizacije prevoza, iz četiri srednje stručne i mješovite škole, i to iz: Podgorice, Bara i Berana.
6. 29. oktobra 2020. godine, održana je online obuka nastavnika iz različitih oblasti, koja je namijenjena onima koji nisu uspjeli da prisustvuju obuci u junu-julu, a bili su pozvani. Obuci je prisustvovalo 30 nastavnika. Treći dan obuke za sve nastavnike koji su prošli prva dva dana obuke, planiran je za početak decembra.
7. U okviru IPA Projekta “Integracija ključnih kompetencija u Obrazovni sistem Crne Gore”, održane su obuke nastavnika STEM opšteobrazovnih predmeta, inženjera i nastavnika iz različitih stručnih oblasti. Obuke za prvu grupu škola, održane su 17.10. i 24.10., za drugu grupu škola 31.10 i 07.11., a za treću grupu škola 14.11. Obuke su održane online preko aplikacije Zoom.

1.9. OBUKA NASTAVNIKA, DIREKTORA/POMOĆNIKA DIREKTORA, PEDAGOGA/PSIHOLOGA I KOORDINATORA ZA IMPLEMENTACIJU MODULARIZOVANIH OBRAZOVNIH PROGRAMA

Online obuke nastavnika, realizovane su u periodu od 07.09.2020. g. do 23.09.2020. g. (od 09.00 do 15.00 časova). Obuke su realizovane na osnovu programa za stručno usavršavanje nastavnika i stručnih saradnika objavljenih u Katalogu za školske 2019/20. i 2020/21. g. Online obuke su organizovane u prostorijama Centra za stručno obrazovanje, preko aplikacije Zoom Cloud Meetings, prema sljedećem rasporedu:

1. **07.09.2020. g.** – Obuka nastavnika koji realizuju obavezne i/ili izborne stručne module u školskoj 2020/2021. godini u okviru modularizovanih obrazovnih programa iz oblasti **elektrotehnike**. Obuci je prisustvovalo 28 nastavnika srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Berana, Bijelog Polja, Pljevalja, Podgorice, Rožaja i Tivta.
2. **08.09.2020. g.** – Obuka nastavnika koji realizuju obavezne i/ili izborne stručne module u školskoj 2020/2021. godini u okviru modularizovanih obrazovnih programa iz oblasti **ekonomije i prava**. Obuci je prisustvovalo 36 nastavnika srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Bijelog Polja, Podgorice, Mojkovca, Herceg Novog, Budve, Kotora, Bara, Rožaja, Nikšića i Tivta.
3. **09.09.2020. g.** – Obuka nastavnika koji realizuju obavezne i/ili izborne stručne module u školskoj 2020/2021. godini u okviru modularizovanih obrazovnih programa iz oblasti trgovine i ugostiteljstva. Obuci je prisustvovalo 47 nastavnika srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Podgorice, Žabljaka, Mojkovca, Herceg Novog, Budve, Bara, Rožaja, Nikšića i Tivta.
4. **10.09.2020. g.** – Obuka nastavnika koji realizuju obavezne i/ili izborne stručne module u školskoj 2020/2021. godini u okviru modularizovanih obrazovnih programa iz oblasti **nautike, brodomašinstva i špedicije, carine i organizacije transporta**. Obuci je prisustvovalo 16 nastavnika srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Kotora, Bijelog Polja i Bara.
5. **11.09.2020. g.** – Obuka nastavnika koji realizuju obavezne i/ili izborne stručne module u školskoj 2020/2021. godini u okviru modularizovanih obrazovnih programa iz oblasti **medicine i farmacije**. Obuci je prisustvovalo 34 nastavnika srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Nikšića, Herceg Novog, Bijelog Polja, Podgorice, Berana i Bara.
6. **14.09.2020. g.** – Obuka nastavnika koji realizuju obavezne i/ili izborne stručne module u školskoj 2020/2021. godini u okviru modularizovanih obrazovnih programa iz oblasti **mehatronike i automehatronike**. Obuci je prisustvovalo 27 nastavnika srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Nikšića, Tivta, Bijelog Polja, Podgorice, Rožaja i Ulcinja.
7. **15.09.2020. g.** – Obuka nastavnika koji realizuju obavezne i/ili izborne stručne module u školskoj 2020/2021. godini u okviru modularizovanih obrazovnih programa iz oblasti **hemiske industrije i ličnih usluga**. Obuci je prisustvovalo 17 nastavnika srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Berana, Herceg Novog, Podgorice, Rožaja i Cetinja.
8. **16.09.2020. g.** – Obuka nastavnika koji realizuju obavezne i/ili izborne stručne module u školskoj 2020/2021. godini u okviru modularizovanih obrazovnih programa iz oblasti **građevinarstva i uređenja prostora, veterine, prehrambene tehnologije i obrade drveta**. Obuci je prisustvovao 31 nastavnik srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Nikšića, Herceg Novog, Podgorice, Andrijevice i Pljevalja.

9. **17.09.2020. g.** – Obuka nastavnika koji realizuju obavezne i/ili izborne stručne module u školskoj 2020/2021. godini u okviru modularizovanih obrazovnih programa iz oblasti **muzičke umjetnosti**. Obuci je prisustvovalo 35 nastavnika srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Podgorice, Nikšića, Tivta i Kotora.
10. Preko aplikacije Zoom Cloud Meetings održana je **18.09.2020.g.** online obuka direktora/pomoćnika direktora, pedagoga/psihologa srednjih stručnih i mješovitih škola za implementaciju modularizovanih obrazovnih programa u školskoj 2020/2021. godini. Obuci je prisustvovalo 24 direktora/pomoćnika direktora i pedagoga/psihologa srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Podgorice, Nikšića, Tivta, Bara, Petnifice, Rožaja, Kolašina, Mojkovca i Tuzi.
11. **23.09.2020. g.** – Obuka preostalog broja nastavnika koji realizuju obavezne i/ili izborne stručne module u školskoj 2020/2021. godini u okviru modularizovanih obrazovnih programa, a koji nisu bili obuhvaćeni obukom koja je sprovedena u periodu od 07.09.2020. do 17.09.2020. godine, iz različitih oblasti. Obuci je prisustvovalo 8 nastavnika srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Herceg Novog, Nikšića i Bijelog Polja.
12. Preko aplikacije Zoom Cloud Meetings održana je **25.09.2020. g.** online obuka novih koordinatora za praćenje implementacije modularizovanih obrazovnih programa, u školskoj 2020/2021. godini, iz različitih oblasti. Obuci je prisustvovalo **56** novih koordinatora iz srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Herceg Novog, Nikšića, Bijelog Polja, Podgorice, Tuzi, Rožaja, Pljevalja, Berana, Kotora, Žabljaka i Ulcinja.
13. Preko aplikacije Zoom Cloud Meetings održano je **30.09.2020. g** online savjetovanje za nastavnike opšteobrazovnih predmeta koji realizuju nastavu u modularizovanim obrazovnim programima u školskoj 2020/2021. godini. Savjetovanju je prisustvovalo **292** nastavnika iz srednjih stručnih i mješovitih škola iz sljedećih gradova: Podgorice, Nikšića, Kotora, Tivta, Budve, Herceg Novog, Bara, Berana, Pljevalja, Mojkovca, Rožaja, Petnifice, Tuzi, Andrijevice, Kolašina i Cetinja.

1.10. KONTINUIRANO PRAĆENJE REALIZACIJE I STRUČNA POMOĆ ŠKOLAMA ZA REALIZACIJU MODULARIZOVANIH OBRAZOVNIH PROGRAMA

1. Odjeljenje za istraživanje i razvoj kvalifikacija je učestvovalo u definisanju koncepta realizacije modularizovanih obrazovnih programa online, iz razloga situacije izazvane postojanjem virusa Covid-19. U organizaciji Ministarstva prosvjete, organizovani su sastanci koji su imali za cilj definisanje koncepta realizacije nastave na daljinu. Urađene su smjernice koje su poslate školama sa preciznim instrukcijama na koji način realizovati koje segmente programa, na daljinu.
2. Predstavnici Odjeljenja su na inicijativu Zavoda za školstvo učestvovali u analizi upitnika o efektima nastave na daljinu od marta 2020. godine do kraja školske godine. Urađena je detaljna analiza upitnika na osnovu odgovora direktora, nastavnika, roditelja i učenika srednjih stručnih i mješovitih škola.
3. U toku IV kvartala, formirani su timovi u okviru aplikacije Microsoft Teams (Office 365), za rad sa koordinatorima za praćenje implementacije obrazovnih programa među kojima su i koordinatori iz oblasti umjetnosti. Centar za stručno obrazovanje je u periodu od 09.11.2020. god. do 13.11.2020. god., organizovao jednosatne online sastanke koordinatora, u manjim grupama, po oblastima. Sastanci su održani preko aplikacije Teams, a prisustvovalo je 103 od ukupno 166 koordinatora srednjih stručnih i mješovitih škola iz svih gradova Crne Gore. Koordinatorima je predstavljen koncept savjetodavne podrške od strane Centra za stručno obrazovanje preko aplikacije Teams, predložen način usklađivanja planova, omogućeno da iznesu probleme na koje nailaze u radu. Savjetodavni sastanci su nastavljeni putem navedene aplikacije i telefonom, svakodnevno u vezi sa pitanjima od značaja za škole.
4. Osim timova za rad sa koordinatorima, formirani su sljedeći timovi za rad sa nastavnicima:
 - a. Tim nastavnika elektrotehnike i informacionih tehnologija,
 - b. Tim nastavnika ekonomije i prava,
 - c. Tim nastavnika mašinstva i mehatronike,
 - d. Tim nastavnika humanistike i umjetnosti.

Članovi tih timova su svi nastavnici koji realizuju nastavu iz navedenih oblasti u srednjim stručnim školama u Crnoj Gori. Nastavnicima je omogućeno da imaju pristup obrazovnim programima, udžbenicima, stručnoj literaturi, uputstvima za izradu planova, snimljenim časovima i ostalim fajlovima od značaja. Omogućeno im je i da razmjenjuju planove, postavljaju korisne materijale i razmjenjuju informacije. Timovima koordiniraju savjetnici u Centru za stručno obrazovanje. Planirano je u narednom periodu formiranje timova i iz drugih oblasti.

1.11. UTVRĐIVANJE PLANA PRIPREME UDŽBENIKA I NASTAVNIH MATERIJALA U STRUČNOM OBRAZOVANJU I DOPUNA RECENZENTSKE LISTE

Odjeljenje za istraživanje i razvoj kvalifikacija je, nakon analize novih modularizovanih obrazovnih programa, usvojenih u periodu od 2017. do 2020. godine, u skladu sa procijenjenim prioritetima i nakon konsultacija sa Ministarstvom prosvjete, dao predlog udžbenika za školsku 2021-2022. godinu, Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva na osnovu čega je Zavod objavio Konkurs za udžbenike iz oblasti elektrotehnike, mehatronike, hemijske tehnologije, poljoprivrede, tekstilstva i dr.

U skladu sa objavljenim konkursom i rokovima za predaju rukopisa, pripremljene su biografije za dopunu recenzentske liste koje su poslate na usvajanje Nacionalnom savjetu za obrazovanje.

1.12. SARADNJA SA SOCIJALNIM PARTNERIMA I OBRAZOVnim INSTITUCIJAMA SISTEMA

Tokom 2020. godine, predstavnici Odjeljenja za istraživanje i razvoj kvalifikacija imali su brojne aktivnosti koje su se odnosile na saradnju sa socijalnim partnerima i obrazovnim institucijama sistema.

Privredna komora Crne Gore

U okviru TO REGOS projekta, Centar i dalje ima direktnu komunikaciju sa predstavnikom PK koji je nacionalna koordinaciona tačka za privredu u okviru projekta. Urađeni su zajednički izvještaji, kao i zajedničko prisustvo sastancima radne grupe.

Privredna komora je dala mišljenja na SZ koji su poslati u ovom periodu.

Unija poslodavaca Crne Gore

UP je dala mišljenja na SZ koji su poslati u ovom periodu.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Tokom aprila i maja, predstavnici Odjeljenja učestvovali su u izradi Informatora „Kuda nakon osnovne škole“ koji svake godine izrađuje CIPS u okviru Zavoda za zapošljavanje. U Informatoru su opisani svi obrazovni programi po sektorima, uključujući stručne kompetencije koje se stiču. Informator je promovisan na sajtu CSO-a, MP-a, ZZZ-a i u medijima.

Zavod za školstvo

Tokom aprila 2020. godine, predstavnici Odjeljenja su uputili Zavodu za školstvo dopis za određivanje opšteobrazovnih predmeta u nastavnim planovima novih modularizovanih obrazovnih programa.

Tokom prve polovine 2020. godine, predstavnici Odjeljenja i ZZŠ su zajedno, u okviru Projektnog tima IPA Projekta koji se odnosi na uključivanje ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore, definisali okvir ključnih kompetencija koji će se u Crnoj Gori primjenjivati.

Tokom juna, urađena je detaljna analiza upitnika o efektima online nastave na inicijativu ZZŠ.

Tokom septembra, održano je online savjetovanje nastavnika opšteobrazovnih predmeta u stručnom obrazovanju.

Ispitni Centar

Tokom septembra 2020. godine, definisane su aktivnosti vezane za izradu ispitnih kataloga i testova za stručni ispit prve generacije modularizovanih obrazovnih programa koji će biti realizovan 2021. godine. Odjeljenje je Ispitnom centru dalo spisak predloženih nastavnika, članova radnih grupa za izradu obrazovnih programa koji se primjenjuju od školske 2017/2018. godine, kako bi učestvovali u pripremi testa i ispitnih pitanja.

Zavod za udžbenike i nastavna sredstva

Tokom septembra 2020. godine, uspostavljen je dogovor sa ZUNS-om u vezi sa udženicima za koje je potrebno raspisati Konkurs. Detalji u vezi sa ovom aktivnošću dati su u jednoj od prethodnih tačaka. Osim spiska udžbenika, Odjeljenje je dalo spisak potencijalnih recenzentima za prethodni Konkurs, čije su biografije bile razmatrane na Odboru za stručno obrazovanje i Nacionalnom savjetu za obrazovanje.

2. USPOSTAVLJANJE SISTEMA OSIGURANJA KVALITETA U STRUČNOM OBRAZOVANJU NA NACIONALNOM NIVOU I NIVOU ŠKOLA, U SKLADU SA EQAVET-OM

2.1. UTVRĐIVANJE KVALITETA OBRAZOVNO-VASPITNOG RADA

Na osnovu Opštег zakona o obrazovanju i Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama određeno je da se utvrđivanje kvaliteta vrši najmanje jedanput u periodu od četiri godine. Odjeljenje za evaluaciju i kontinuirani profesionalni razvoj je planiralo aktivnosti u cilju ispunjenja zakonskih uslova.

U periodu januar–decembar 2020. godine izvršeno je eksterno utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u dvije škole koje realizuju programe stručnog obrazovanja:

1. Srednja likovna škola „P. Lubarda“ Cetinje,
2. Umjetnička škola za muziku i balet „V. Pavić“ Podgorica.

Obilzak škola je izvršio Centar za stručno obrazovanje, i na osnovu nalaza savjetnika pripremio izvještaje o eksternoj procjeni kvaliteta. Na osnovu izvještaja nije bilo prigovora škola. Utvrđivanje kvaliteta je izvršeno u skladu sa Metodologijom za eksternu procjenu kvaliteta, koju je usvojio Nacionalni savjet za obrazovanje, koja obuhvata procjenu indikatora deset ključnih oblasti.

Svim školama su date preporuke za planiranje, organizaciju i realizaciju online nastave za IV kvartal školske 2019/2020. godine, kao i uputstva za pravljenje sedmodnevnih i petnaestodnevnih izvještaja o realizaciji online nastave. Napravljena je baza planova i izvještaja o radu škola i nakon završetka nastave napravljen je zbirni izvještaj o online nastavi u stručnom obrazovanju.

Posle prvog kvartala školske 2020./2021. posjećeno je deset škola i kroz razgovore sa upravom i stručnim službama, sa unaprijed pripremljenim pitanjima vezanim za organizaciju i realizaciju nastave, komunikaciju između učenika i nastavnika, napravljen je izvještaj o prednostima i nedostacima prilagođene nastave.

Urađen je Priručnik za samoevaluaciju ustanova, koji je namijenjen za organizatore obrazovanja odraslih.

2.2. UNAPREĐENJE METODOLOGIJE ZA EKSTERNO UTVRĐIVANJE KVALITETA OBRAZOVNO – VASPITNOG RADA USTANOVA STRUČNOG I OBRAZOVARANJA ODRASLIH

Na osnovu iskustava i zajedničkog rada Centra za stručno obrazovanje i Zavoda za školstvo, napravljen je nacrt zajedničke Metodologije za eksterno utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada. Nacrt metodologije je usklađen sa unaprijeđenim i u junu usvojenim Pravilnikom o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

2.3. PRAĆENJE STRUČNIH I ZAVRŠNIH ISPITA

Praćenje i davanje podrške prilikom organizacije i realizacije završnih i stručnih ispita i analiza rezultata ispita.

2.4. OBUKA NASTAVNIKA ZA EKSTERNO UTVRĐIVANJE KVALITETA NASTAVE

Za proces procjene kvaliteta vršena je obuka eksternih evaluatora. Osnovna obuka evaluatora vršena je za sve nastavnike koji se uključuju u proces evaluacije. Obuke su organizovane na temu proces, nivoi i izvještaji o eksternoj procjeni kvaliteta.

2.5. PODRŠKA ŠKOLAMA U REALIZACIJI INTERNE EVALUACIJE I OBUCI EVALUATORA

Tokom 2020. godine školama je pružana podrška kroz savjetovanja, razmjenu informacija, dostavljanje materijala, komentare i sugestije, u cilju pripreme i izrade izvještaje o internoj procjeni kvaliteta. U toku ove godine urađen je Priručnik za samoevaluaciju ustanova koji se odnosi na organizatore obrazovanja odraslih. Priručnik je urađen kroz Epale projekat.

2.6. PLANIRANJE, ORGANIZACIJA I REALIZACIJA OBUKA ZA NASTAVNIKE I DIREKTORE

U prvih šest mjeseci 2020. godine realizovano 5 sesija obuka po programima, akreditovanim u Katalogu stručnog usavršavanja nastavnika. Obukama je prisustvovalo ukupno 105 nastavnika. Obuke su realizovane u okviru sektora: mašinstvo i saobraćaj, inkluzija, pedagogija i dr.

U saradnji sa KulturKontakotm održan je II modul obuka za 28 direktora stručnih i mješovitih škola. Ovog puta su, kako bi se ispoštovale mjere NKT koje su bile na snazi formirane tri grupe u odnosu na prethodne dvije u prvom modulu. Modul je uspješno realizovan.

Putem online platforme održan je 4. sastanak ERI SEE TET (teacher education and training) mreže na kome je učestvovao predstavnik Centra.

Predstavnik Centra Ivan Marković učestvovao je u izradi regionalne Studije o analizi potreba nastavnika za obukama. Studija je predstavljena na pomenutom online sastanku.

U saradnji sa KulturKontaktom održana je obuka za 13 direktora srednjih škola na temu: „Upravljanje promjenama u cilju povećanja kvaliteta u školama“.

Takođe, u saradnji sa KulturKontaktom organizovana je i obuka za 90 nastavnika iz 30 škola na temu: „Asistivne tehnologije, tranzicija učenika i IROP-i u stručnom obrazovanju“.

2.7. UTVRĐIVANJE MATERIJANIH I KADROVSKIH USLOVA KOD POSLODAVACA ZA DUALNO OBRAZOVANJE

Tim koji je formirao Centar za stručno obrazovanje obišao je 34 nova poslodavca iz 11 gradova sa učenicima iz 12 škola. Za sve poslodavce napravljeni su izvještaji o ispunjenosti uslova poslodavaca za realizaciju praktičnog obrazovanja koje u cijelosti izvodi poslodavac.

2.8. UČESTVOVANJE I PRAĆENJE FORUMA ETF-A ZA UNAPREĐENJE I ODRŽAVANJE KVALITETA STRUČNOG OBRAZOVANJA, UČESTVOVANJE NA KONFERENCIJAMA EQAVET-A

Centar je tokom 2020. godine aktivno učestvovao u radu ETF Foruma za osiguranje kvaliteta u stručnom obrazovanju koji je inicijativa transnacionalne saradnje između institucija sa stručnim školama u zemljama partnerima ETF-a. Forum podržava sve institucije članice da modernizuju i poboljšaju osiguranje kvaliteta u svojim sistemima stručnog obrazovanja stvarajući kontekst i sredstva za saradničko učenje kroz transnacionalnu saradnju. ETF promoviše sistematski pristup osiguranja kvaliteta u stručnom obrazovanju i kontinuirano usavršavanje postojećih politika i mjera za osiguranje kvaliteta. Inspiracija za ETF Forum potiče iz EU EQAVET mreže. Referentni okvir EU-a za osiguranje kvaliteta u stručnom obrazovanju služi kao smjernica za vođenje aktivnosti Foruma.

Institucije članice su imenovane na osnovu dogovorenih profila i moraju biti nadležne na nacionalnom nivou za stručno obrazovanje i/ili osiguranje kvaliteta u stručnom obrazovanju. Centar za stručno obrazovanje je imenovana institucija u ovom tijelu, a predstavnici Odjeljenja za kvalitet i kontinuirani profesionalni razvoj Vladislav Koprivica i Ivan Marković nacionalne kontakt osobe.

Do sada su zastupljene sljedeće zemlje: Albanija, Alžir, Bosna i Hercegovina, Egipt, Izrael, Jordan, Kosovo, Libanon, Libija, Republika Sjeverna Makedonija, Crna Gora, Palestina, Srbija, Tunis i Turska.

Centar je inicirao organizaciju ovog događaja u Crnoj Gori, jer se smatralo da iako je Crna Gora najmanja od zemalja članica Foruma, može biti predstavljena i promovisana u dobrom svijetlu, kao i njen obrazovni sistem. Peer Visit u Crnoj Gori je bio planiran u martu ove godine i predstavnici ETF su posjetili Crnu Goru sa ciljem da se uvjere da ispunjava sve uslove potrebne za organizaciju događaja, nakon čega je dobijena saglasnost. Nažalost, događaj je zbog nastanka epidemije uzrokovane virusom Covid-19, odgođen za jun, a nakon toga i otkazan definitivno u prvobitno zamišljenom obliku. U junu je organizovan online sastanak zemalja učesnica na kojima je predstavnik Centra Ivan Marković predstavio sistem samoevaluacije u stručnim školama u Crnoj Gori.

Centar za stručno obrazovanje je Nacionalno referentno tijelo za European Quality Assurance in Vocational Education and Training (EQAVET) u Crnoj Gori koje se bavi razvojem i osnaživanjem osiguranja kvaliteta stručnog obrazovanja u Evropi u cilju implementacije Evropskog referentnog okvira za osiguranje kvaliteta.

Osnovni cilj Nacionalnog referentnog tijela je unapređenje sistema za osiguranje kvaliteta stručnog obrazovanja na nacionalnom nivou, u skladu s Preporukom Evropskog parlamenta i Vijeća Evropske unije o uspostavljanju Evropskog referentnog okvira za osiguranje kvaliteta u stručnom obrazovanju.

Centar za stručno obrazovanje je tokom 2020. godine regularno dobijao pozive od strane EQAVET da učestvuje na različitim događajima, konferencijama, forumima i drugim aktivnostima, ali su svi planirani događaji koji su trebali biti fizičkog karaktera odloženi i pristupilo se organizaciji online sastanaka. Predstavnici Centra su učestvovali na PLA (peer learning activities) redovnom sastanku putem elektronske platforme, kao i godišnjem sastanku mreže.

Putem online platforme održan je 4. sastanak ERI SEE TET (teacher education and training) mreže na kome je predstavljena regionalna studija o analizi potreba sistema za KPR. U izradi studije učestvovao je predstavnik CSO i jedan koordinator za PRNŠ iz stručne škole.

2.9. RELICENCIRANJE NASTAVNIKA

Obrađeno je jedanest predmeta i relicencirano jedanest nastavnika.

2.10. ANALIZA I ISTRAŽIVANJE

Učestvovanje zajedno sa ETF-om u analizi potreba nastavnika srednjih škola za digitalnim kompetencijama i za obukom koordinatora za profesionalni razvoj nastavnika.

Urađeno je istraživanje o položaju programa Karijerno vođenje u obrazovnom sistemu Crne Gore sa posebnim osvrtom na stručno obrazovanje.

Urađena je analiza za dualno obrazovanje u Crnoj Gori za period od 2017. do 2020. godine.

Urađena je analiza ranog napuštanja srednjeg stručnog obrazovanja u školskoj 2019./2020. godini.

Urađena je analiza praćenje učenika stručnih škola nakon završetka školovanja za školsku 2019./2020. godinu.

3. POVEĆANJE PRIVLAČNOSTI I DOSTUPNOSTI STRUČNOG OBRAZOVANJA

3.1. ORGANIZACIJA TAKMIČENJA I SAJMOVA

U cilju priprema za EuroSkills takmičenje, Centar za stručno obrazovanje je organizovao sastanke sa mentorima (eksperima) za discipline: kuvarstvo, restoraterstvo, frizerske usluge, mobilnu robotiku i preduzetništvo, koje je Crne Gora prijavila za takmičenje 2020. godine u Grazu. S obzirom na situaciju izazvanu virusom Covid-19, takmičenje je najprije odloženo za 03. januar 2021. godine, a kasnije dodatno za septembar 2021. godine. Održano je više sastanaka generalne skupštine EuroSkills-a (GA), na kojima su predstavljena nova pravila i način organizacije takmičenja. Sastanak GA je bio organizovan online preko aplikacije Zoom.

3.2. ORGANIZACIJA OKRUGLIH STOLOVA I JAVNIH RASPRAVA

U cilju analize postojećih kvalifikacija (nivoi II-V) i utvrđivanja potrebe za njihovim osavremenjavanjem i/ili razvojem novih, Odjeljenje za istraživanje i razvoj kvalifikacija je tokom oktobra i novembra 2020. godine, organizovalo okrugle stolove na temu „Podrška privrede u razvoju novih kvalifikacija potrebnih tržištu rada“. Okruglim stolovima su prisustvovali predstavnici privrede i obrazovanja, Unije poslodavaca, Zavoda za zapošljavanje, relevantnih ministarstava i dr. Na okruglim stolovima se diskutovalo o potrebama za određenim kvalifikacijama iz odgovarajućih oblasti, o njihovim nazivima i nivoima, nakon čega je postignut dogovor o delegiranju članova radnih grupa za izradu standarda zanimanja.

1. U skladu sa procedurom, u cilju izrade kvalitetnih obrazovnih programa i u cilju transparentnosti prilikom njihove izrade, Odjeljenje za istraživanje i razvoj kvalifikacija je u junu 2020. godine organizovalo online javnu raspravu o nacrtima novih modularizovanih obrazovnih programa čija je implementacija planirana za školsku 2020/2021. godinu. Nacrti obrazovnih programa su objavljeni na sajtu Centra za stručno obrazovanje.
2. 09.10.2020. godine, u prostorijama Centra za stručno obrazovanje održan je okrugli sto na temu: „Podrška privrede u razvoju novih kvalifikacija potrebnih tržištu rada iz oblasti Mašinstva i obrade metalâ“. Na okruglom stolu je razmatrano na kojim standardima zanimanja bi se zasnivali obrazovni programi iz oblasti mašinstva, sa posebnim akcentom na oblast energetike i termotehnike. Sastanku su prisustvovali predstavnici: Mašinskog fakulteta u Podgorici, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i srednjih stručnih škola iz Podgorice, Nikšića i Tivta. Poziv je bio upućen i relevantnim predstavnicima privrede iz Pljevalja, Nikšića, Plužina i Podgorice, koji su izrazili želju da daju svoj doprinos u izradi standarda zanimanja, ali zbog situacije izazvane pandemijom, bili su spriječeni da dođu, pa su učestvovali online.
3. 14.10.2020. godine, u prostorijama Centra za stručno obrazovanje održan je okrugli sto na temu: „Razvoj novih kvalifikacija iz oblasti obrade drveta“. Na okruglom stolu je razmatrano na kojim standardima zanimanja bi se zasnivali obrazovni programi iz oblasti obrade drveta, imajući u vidu potrebe našeg tržišta rada, inovacije u tehnologiji obrade drveta i sl. Okruglom stolu su prisustvovali predstavnici Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, srednjih stručnih škola iz Berana, kao i predstavnici kompanije „Doding“, koja se bavi izradom namještaja. Sastanak je održan online, preko aplikacije „Zoom“, iz predostrožnosti zbog pandemije Covid-19.
4. 27.10.2020. godine, u prostorijama Centra za stručno obrazovanje održan je okrugli sto na temu: „Razvoj novih kvalifikacija iz sektora Zdravstvo i socijalna zaštita“. Na okruglom stolu je razmatrano na kojim standardima zanimanja bi se zasnivao obrazovni program Medicinski laboratorijski tehničar iz sektora Zdravstvo i socijalna zaštita, imajući u vidu

potrebe našeg tržišta rada, inovacija i sl. Okruglom stolu su prisustvovali predstavnici različitih odjeljenja Kliničkog centra Crne Gore i Instituta za javno zdravlje Crne Gore i predstavnica PZU Poliklinika „Dr Vuksanović“ iz Bara.

5. 12.11.2020. godine, u prostorijama Centra za stručno obrazovanje održan je okrugli sto na temu: „Razvoj novih kvalifikacija iz sektora Zdravstvo i socijalna zaštita“. Na okruglom stolu je razmatrano na kojim standardima zanimanja bi se zasnivao obrazovni program Zubno-stomatološki tehničar iz sektora Zdravstvo i socijalna zaštita, imajući u vidu potrebe našeg tržišta rada, inovacija i sl. Okruglom stolu su prisustvovali predstavnici: Kliničkog centra Crne Gore, Stomatološke komore Crne Gore, Stomatološke poliklinike KCCG, Vojno medicinskog centra Crne Gore i JU Stručna medicinska škola iz Podgorice.

4. OBRAZOVANJE ODRASLIH

4.1. IZRADA STRATEŠKIH DOKUMENATA ZA OBLAST OBRAZOVANJA ODRASLIH

Odjeljenje za obrazovanje odraslih je organizovalo aktivnosti i pripremilo sa radnom grupom Godišnji plan obrazovanja odraslih za 2020. godinu i Izvještaj o realizovanim aktivnostima Godišnjeg plana obrazovanja odraslih za 2019. godinu.

U IV kvartalu pokrenute su aktivnosti na izradi novog Godišnjeg plana za 2021. godinu i prikupljanju podataka od nadležnih institucija i ministarstava o realizovanim aktivnostima u 2020. godini.

4.2. IZRADA PROGRAMA OBRAZOVANJA:

Programi obrazovanja za sticanje stručnih kvalifikacija:

1. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Kozmetički/a tehničar/ka za tretmane lica, nivo IV
2. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Kozmetički/a tehničar/ka za masažu itretmane tijela, nivo IV
3. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Šminker/ka, nivo III
4. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Kozmetičar/ka za manikir i pedikir, nivo III
5. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Kozmetičar/ka za njegu tijela, nivo III
6. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Pomoćnik/ka pekara za hлjeb i pecivo, nivo II
7. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Pomoćnik/ka pekara za zahtjevne pekarske proizvode, nivo II
8. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Pekar/ka za hлjeb i pecivo, nivo III
9. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Pekar/ka zahtjevnih pekarskih proizvoda, nivo III
10. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Asistent/kinja u sprečavanju nasilja i vadatelizma u školi, nivo IV
11. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Tesar/ka, nivo III
12. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Zidar/ka, nivo III
13. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Izolater/ka, nivo III
14. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Armirač/ica, nivo III
15. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Pomoćnik/ka izvođača/ice građevinskih radova, nivo II
16. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Elektrotehničar/ka za razvoj mobilnih aplikacija, nivo IV
17. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Elektrotehničar/ka za razvoj veb aplikacija, nivo IV
18. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Pomoćnik/ka frizera za žene, nivo II
19. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Pomoćnik/ka frizera za muškarce, nivo II
20. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Frizer/ka za žene, nivo III
21. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Frizer/ka za muškarce, nivo III

Programi obrazovanja za sticanje ključnih vještina

1. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova GIS analitike je pripremio Timer co d.o.o. Edukativni cenatar uz podršku Centra za stručno obrazovanje
2. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina za rad u virtuelnom preduzeću je pripremio Edukativni centar Pamark uz podršku Centra za stručno obrazovanje

3. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina – komunikacija sa javnošću u javnom sektoru je pripremio Centar za stručno obrazovanje na zahtjev Vlade Crne Gore i Uprave za kadrove
4. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina iz oblasti rodne ravnopravnosti je pripremio Centar za stručno obrazovanje na zahtjev UNDP-a
5. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina Romologija je pripremio Institut za strane jezike Podgorica uz podršku Centra za stručno obrazovanje
6. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina Prevodilaštvo je pripremio Institut za strane jezike Podgorica uz podršku Centra za stručno obrazovanje
7. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina – Koordinator za zaštitu kritične infrastrukture. Program je u fazi izrade, priprema se na zahtjev Ministarstva unutrašnjih poslova

Programi obrazovanja za sticanje i razvoj ključnih kompetencija:

- Program obrazovanja za sticanje ključnih kompetencija-učenje njemačkog jezika i
- Program obrazovanja za sticanje ključnih kompetencija-učenje njemačkog jezika za medicinsku struku, je pripremio Timer co d.o.o. Edukativni centar uz podršku Centra za stručno obrazovanje

Program obrazovanja za sticanje ključne kompetencije – učenje portugalskog jezika je pripremio Institut za strane jezike Podgorica uz podršku Centra za stručno obrazovanje

Drugi programi obrazovanja za sticanje znanja i vještina iz različitih oblasti:

Program obrazovanja za specijalizaciju nastavnika stranih jezika– Metodika nastave stranih jezika je pripremio Institut za strane jezike Podgorica uz podršku Centra za stručno obrazovanje.

4.3. PRAĆENJE REALIZACIJE PROGRAMA OSNOVNOG OBRAZOVANJA ODRASLIH

Program osnovnog obrazovanja odraslih se realizuje u četiri licencirane ustanove za obrazovanje odraslih, i to:

- JU OŠ Pavle Žižić, Bijelo Polje, u toku 2020. godine Program obrazovanja odraslih je pohađao ukupno 34 kandidata. Od ukupnog broja 9 kandidata je završilo program osnovnog obrazovanja odraslih.

JU Škola za srednje i više stručno obrazovanje »Sergije Stanić« Podgorica, u toku 2020. godine, 77 polaznika/ca je pohađalo Program osnovnog obrazovanja odraslih.

JU OŠ »Marko Miljanov« u toku 2020. godine 10 polaznika/ca je pohađalo Program elementarnog funkcionalnog opismenjavanja.

JU OŠ »Radoje Čizmović« Nikšić u toku 2020. godine 58 polaznika/ca je pohađalo Program osnovnog obrazovanja odraslih i 2 polaznika/ce Program elementarnog funkcionalnog opismenjavanja.

4.4. REALIZACIJA PROGRAMA ANDRAGOŠKOG OSPOSOBLJAVANJA NASTAVNOG KADRA:

Organizovano je šest ciklusa andragoškog osposobljavanja za:

- nastavni kadar licencirane ustanove za obrazovanje odraslih JU Srednja elektrotehnička škola «Vaso Aligrudić» iz Podgorice i d.o.o. Logate– 27 polaznika/ca,
- zaposlene iz Policijske akademije i saradnike – 29 polaznika/ca,
- zaposlene iz Policijske akademije i saradnike – 17 polaznika/ca,
- za nastavni kadar JU Srednje mješovite škole u Golubovcima i Auto škole «Točak» - 33,

- za nastavni kadar JU Srednja ekonomска škola «Mirko Vešović» - 40 polaznika/ca i
- za nastavnik kadar licencirane ustanove JU Osnovna škola «Pavle Žižić» sa saradnicima - 36 polaznika/ca.

Program andragoškog osposobljavanja u I i II kvartalu ukupno je pohađalo 182 polaznika/ca.

4.5. ORGANIZACIJA XIX DANA OBRAZOVANJA I UČENJA ODRASLIH

Centar za stručno obrazovanje je organizovao manifestaciju „XIX Dani obrazovanja i učenja odraslih“ u toku oktobra 2020. godine. Ovom manifestacijom promovišu se aktivnosti obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja. U okviru manifestacije organizovani su okrugli stolovi, fokus grupe, paneli, seminari, prezentacije i dr.

Na samom početku manifestacije Centar za stručno obrazovanje je organizovao tematski sastanak u cilju obilježavanja 1. oktobra Međunarodnog dana starijih osoba.

Tema sastanka je bila analiza edukativnih aktivnosti koje se realizuju za starije osobe u Crnoj Gori. Realizovane aktivnosti su uglavnom vezane za oblast zdravlja, ljudska prava i psiho-socijalnu podršku.

Učesnici sastanka su se složili da je za unapređenje kvaliteta života ove ciljne grupe potrebno raditi na umrežavanju i jačanju saradnje Centra za stručno obrazovanje, Crvenog krsta, NVO koje rade sa ovom grupom i ustanova za smještaj starih, kako bi zajedno radili na očuvanju fizičkog i mentalnog zdravlja starijih osoba.

Panel na temu „Uticaj pandemije Covid – 19 na budući razvoj sistema obrazovanja odraslih – ključni izazovi“ u okviru internacionalne konferencije projekta „EPALE“ organizovan je 07. oktobra. Domaćin ove aktivnosti bio je NSS Crne Gore, a učesnici su bili predstavnici sistema obrazovanja odraslih, Privredne komore, predstavnici turizma, kao i predstavnici Zavoda za zapošljavanje i gosti iz NSS-a Hrvatske i Srbije. Online panelu su prisustvovali oko 40 predstavnika stejkholdera iz Crne Gore i zemalja regiona.

Učesnici panela su govorili o tome da obrazovanje odraslih mora postati važan dio obrazovne politike svake zemlje koja nastoji da sačuva ljudski kapital. Koncept cjeloživotnog učenja, uslijed pandemije Covid – 19 opet je počeo da dobija na značaju, ali su potrebni dodatni napor u cilju umrežavanja različitih resora i jačanja međusektorske saradnje, kao i programa koji bi jačali ključne kompetencije građana.

Fokus grupa na temu „Značaj uključivanja lokalnih uprava u aktivnosti obrazovanja odraslih“ organizovana je 23. oktobra. Cilj održavanja fokus grupe je podsticanje lokalnih uprava za organizaciju većeg broja aktivnosti obrazovanja odraslih za svoje zaposlene i građane, u cilju unapređenja kompetencija i promociju značaja cjeloživotnog učenja za pojedinca i društvo u cijelini. Zaključci sa fokus grupe su:

Uspostaviti tješnju saradnju Centra za stručno obrazovanje sa lokalnim upravama u izradi Godišnjeg plana obrazovanja odraslih.

Organizovati fokus grupu ili pripremiti elektronski upitnik za lokalne uprave kako bi dobili podatke o realizovanim aktivnostima obrazovanja odraslih u 2019. i 2020. godini i aktivnostima koje planiraju da realizuju u narednom periodu.

Sa sastanka fokus grupe upućen je poziv za jaču saradnju na državnom i lokalnom nivou u cilju unapređenja kompetencija građana i promociju značaja cjeloživotnog učenja za pojedinca i društvenu zajednicu.

Fokus grupa na temu: „Programi obrazovanja za sticanje znanja i vještina iz različitih oblasti za građane“ održana je 28. oktobra. Cilj fokus grupe je bio da se sagledaju mogućnosti za unapređenje neformalnog obrazovanja, predlože edukativne aktivnosti za budući period i poveća uključenost odraslih građana u aktivnosti cjeloživotnog učenja.

Sa fokus grupe upućen je poziv za jaču saradnju na državnom i lokalnom nivou, u cilju povećanja socijalne uključenosti odraslih građana, kroz aktivnosti cjeloživotnog učenja.

Učesnici fokus grupe su predložili:

- ❖ uspostavljanje tješnje saradnje NVO, Centra za stručno obrazovanje i lokalnih uprava, kako bi se organizovale edukativne aktivnosti iz različitih oblasti za građane.
- ❖ u cilju bolje informisanosti NVO na kraju godine mogu da dostave plan edukativnih aktivnosti koje će realizovati u narednoj godini i podatke o realizovanim aktivnostima i broju polaznika/ca koji su poхађali programe u tekućoj godini. Ovi podaci bi se uvrstili u Godišnji plan obrazovanja odraslih i Izvještaj o realizovanim aktivnostima u oblasti obrazovanja odraslih.
- ❖ da se u narednom periodu kreiraju programi obrazovanja za građansko obrazovanje, prevazilaženje predrasuda i stereotipa koji postoje za neke ciljne grupe, poštovanje različitosti i dr.

Uprava za kadrove Crne Gore i Privredna komora Crne Gore su organizovale edukativne aktivnosti u toku oktobra u okviru ove manifestacije.

4.6. AKTIVNOSTI INFORMISANJA I SAVJETOVANJA

Odjeljenje za obrazovanje odraslih kontinuirano pruža informacije i podršku organizatorima obrazovanja odraslih, obrazovnim ustanovama, poslodavcima i drugim zainteresovanim subjektima u razvoju obrazovne ponude, postupku licenciranja ustanove, realizacije programa, promovisanja aktivnosti i dr.

Odjeljenje takođe pruža infomracije i savjetuje zainteresovane građane o obrazovnoj ponudi u Crnoj Gori, licenciranim organizatorima obrazovanja odraslih, mogućnostima prekvalifikacije, dokvalifikacije, stručnog usavršavanja i cjeloživotnog učenja.

5. OPŠTI, PRAVNI I RAČUNOVODSTVENI POSLOVI U CENTRU ZA STRUČNO OBRAZOVANJE

5.1. OPŠTA AKTA

- Interna procedura o evidentiranju i popisu imovine CSO 01-650 od 08.12.2020. godine

5.2. JAVNE NABAVKE

Na osnovu člana 30 Zakona o javnim nabavkama Crne Gore („Sl.list CG“ br. 42/11,57/14 i 28/15) Upravni odbor Centra za stručno obrazovanje je, na sjednici odžanoj 29.01.2018. godine, donio novo Uputstvo za sprovođenje nabavki male vrijednosti, 07-38-1 od 28.01.2020. godine.

U skladu sa Zakonom o budžetu za 2020. godinu, nakon razvrstavanja finansijskih sredstava po partijama, sastavljen je Plan javnih nabavki za 2020. godinu u skladu sa potrebama JU CSO, koji je dostavljen Ministarstvu finansija, u skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama („Službeni list CG“, br. 42/11). Plan je odobren od strane Ministarstva finansija i postavljen na javnom Portalu JU CSO.

Planom javnih nabavki za 2020. godinu je planirano ukupno 19 postupaka.

S obzirom da je u skladu sa novim Zakonom o javnim nabavkama donijet i Pravilnik o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki ("Službeni list Crne Gore", br. 061/20, 065/20, 071/20, 074/20), kojim je u članu 18 istog, propisano da danom njegovog stupanja na snagu prestaju da važe Pravilnik o sadržaju akta i obrascima za sprovođenje nabavki male vrijednosti ("Službeni list CG", broj 49/17) i Pravilnik o sadržaju akta i obrascima za sprovođenje hitnih nabavki ("Službeni list CG", broj 49/17), Upravni odbor je donio odluku da danom stupanja na snagu novog Zakona i Pravilnika prestaju da važe i interni pravilnici Centra: Uputstvo o nabavkama male vrijednosti 07- 38-1 i 28.01.2020. i Uputstvo za sprovođenje hitnih nabavki 07-622/2 od 15.09.2017. godine

Zbog epidemiološke situacije u Crnoj Gori i šire i smanjenja finansijskih sredstava Centar za stručno obrazovanje je, u toku 2020. godine, sproveo 10 postupaka nabavki male vrijednosti i 2 postupka jednostavnih nabavki po novom ZJN.

5.3. SJEDNICE UPRAVNOG ODBORA

Održane su pet sjednice Upravnog odbora u V sazivu (4, 5, 6, 7. i 8).

Na 4. sjednici, održanoj 28. januara 2020. godine, Upravni odbor je usvojio Izvještaj o radu Centra za stručno obrazovanje za prethodnu godinu, Plan rada Centra za stručno obrazovanje za 2020. godinu, Izvještaj o fizičkom popisu sredstava JU CSO za 2019. godinu, donio Uputstvo Centra za stručno obrazovanje za sprovođenje nabavki male vrijednosti, br. 07-38-1 od 28.01.2020. godine i odobrio Plan javnih nabavki za 2020. godinu.

Na 5. sjednici, održanoj 28. februara 2020. godine, Upravni odbor je usvojio Finansijski izvještaj Centra za stručno obrazovanje za 2019. godini, Izvještaj o dodijeljenim javnim nabavkama u 2019. godini.

Na 6. sjednici, održanoj 15. oktobra 2020. godine, Upravni odbor je upoznat da je Centar ispoštovao zaključke Vlade Crne Gore i izvršio izmjene plana dinamike potrošnje i revidirao finansijski plan za 2020. godinu. Revidiranjem budžetskih pozicija, budžet Centra za stručno obrazovanje u 2020. godini je umanjen za 147,276.11 €, kao i da je Budžetski plan za 2021. godinu sačinjen u skladu sa potrebama Centra.

Takođe, Upravni odbor je upoznat da je izvršena unutrašnja revizija sistema evidencije, popisa i dostavljanja podataka o pokretnim i nepokretnim stvarima koja se koriste za ostvarivanje funkcije JU Centar za stručno obrazovanje. Reviziji se pristupilo zbog značaja uspostavljanja jedinstvene evidencije državne imovine na koji Državna revizorska institucija (daljem tekstu: DRI) ukazuje u Izvještaju o reviziji uspjeha - uspješnost uspostavljanja, vođenja i kontrole evidencije državne imovine kod državnih organa, na osnovu kojeg je donesen i Zaključak Vlade Crne Gore.

Konstatovano je da Centar nema bitnih povreda postupka o načinu vršenja popisa i vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari.

Na 7. sjednici, održanoj 6. novembra 2020. godine, Upravni odbor je usvojio devetomjesečni finansijski izvještaj CSO-a.

Na 8. sjednici, održanoj 30. decembra 2020. godine, Upravni odbor je usvojio Izvještaj o radu CSO-a za 2020. godine i razmatrao i prihvatio Analizu dualnog obrazovanja 2017-2020. godina, Analizu praćenja učenika stručnih škola nakon završetka školovanja za školsku 2019/2020 godinu (radna verzija) kao Analizu o ranom napuštanju srednjeg stručnog obrazovanja u školskoj 2019/20. godini.

5.4. SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

U skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama («Službeni list CG», br. 44/12), i Vodičem za pristup informacijama u posjedu JU Centar za stručno obrazovanje, br. 05-1-12 od 14.01.2020. godine, poštuje se proaktivno objavljivanje informacija na vebajtu Centra.

U toku 2020. godine podnijeta su dva Zahtjeva o slobodnom pristupu informacijama.

U prvoj polovini godine, podnijet je jedan Zahtjev za slobodan pristup informacijama, 17. februara 2020. godine, od strane gupe nastavnika zaposlenih u JU Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ Podgorica koji je Centar za stručno obrazovanje Aktom br. 01-100 od 17.02.2020. godine, a u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama ("Sl. list Crne Gore", br. 44/12 i 30/17) dostavio Ministarstvu prosjete na nadležnost i odlučivanje.

Po zahtjevu za slobodan pristup informacijama koji je podnijet od strane Centra za građansko obrazovanje iz Podgorice (od 10.07.2020.) Centar za stručno obrazovanje je donio Rješenje o pristupu informacijama 01-380-2 od 21.07.2020. godine.

Po zahtjevu za slobodan pristup informacijama koji je podnijet od strane Centra za građansko obrazovanje iz Podgorice (od 11.12.2020.), Centar za stručno obrazovanje je donio Rješenje o pristupu informacijama 01-661-2 od 15.12.2020. godine.

Po zahtjevu za slobodan pristup informacijama koji je podnijet od strane Nikole Perovića iz Podgorice (od 10.12.2020.), Centar za stručno obrazovanje je donio Rješenje o djelimičnom pristupu informacijama 01-655-3 od 24.12.2020. godine.

5.5. UNUTRAŠNJA REVIZIJA

U skladu sa Sporazumom o povjeravanju poslova unutrašnje revizije, br. 01-560/1, Odjelenje za unutrašnju reviziju Ministarstva prosjete je izvršilo unutrašnju reviziju/kontrolu, koja je obuhvatila sistem evidencije, popisa i dostavljanja podataka o pokretnim i nepokretnim stvarima, o čemu je sačinjen konačni izvještaj unutrašnje revizije o sistemu obračuna i isplate zarada u JU Centar za stručno obrazovanje br. 112-401/20-2145/5 od 29. juna 2020. godine i Akcioni plan sa preporukama.

Revizija je izvršena u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Strateškim planom rada unutrašnje revizije (2018-2020), Godišnjim planom rada unutrašnje revizije za 2020. godinu, potpisanim Sporazumom o povjeravaju poslova unutrašnje revizije i Pravilnikom o metodologiji rada unutrašnje revizije u javnom sektoru koji je donijelo Ministarstvo finansija, o čemu je priložen i Izvještaj unutrašnje revizije na uvid.

Reviziji se pristupilo *zbog značaja uspostavljanja jedinstvene evidencije državne imovine* na koji Državna revizorska institucija (u daljem tekstu: DRI) ukazuje u Izvještaju o reviziji uspjeha - uspješnost uspostavljenja, vođenja i kontrole evidencije državne imovine kod državnih organa, na osnovu kojeg je donešen i Zaključak Vlade Crne Gore.

Utvrđeno je da Centar za stručno obrazovanje nema bitnih povreda postupka o načinu vršenja popisa i vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i da je prilagođena Procedura novom sistemu jedinstvene evidencije državne imovine, kako bi mogao zaživjeti u toku 2021. godine.

5.6. LICENCE ZA RAD U OBRAZOVNO-VASPITNIM USTANOVAMA

U toku 2020. godine Centar je izdao 84 licence za rad u obrazovno-vaspitnim ustanovama.

5.7. AKTIVNOSTI NA VOĐENJU INFORMACIONOG SISTEMA JU CSO

- Ažuriranje zvaničnog web-portala Centra (cso.gov.me), ukupno 86 vijesti i 70 dokumenata;
- Održavanje i ažuriranje zvaničnog web-portala Centra (cso.gov.me) sa dodatnim menijima, stranicama i dokumentima;
- Održavanje DokumentCentra CSO (cso.edu.me) kao i DokumentPortala CSO (csois.edu.me), administriranje domenskih naloga korisnika Portala;
- Održavanje računarske opreme (hradver i softver) Centra;
- Podrška korisnicima u Centru: upotreba opreme, povezivanje postojeće opreme i korišćenje aplikacija;
- Administriranje e-mail i domenskih naloga korisnika Centra, dostavljanje periodičnih izvještaja Ministarstvu javne uprave;
- Kompletiranje dokumentacije u sklopu održavanja informacionog sistema i dopuna evidencije resursa računarske opreme Centra;
- Priprema dokumentacije za postupak javnih nabavki računarske opreme u Centru.

5.8. RADNA TIJELA: ODBOR ZA STRUČNO OBRAZOVANJE I ODBOR ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Sjednice Odbora za stručno obrazovanje i Odbora za obrazovanje odraslih

U 2020. godini, u periodu od 01. januara do 31. decembra, je održano 5 sjednica Odbora za stručno obrazovanje i 8 sjednica Odbora za obrazovanje odraslih na kojima su usvojena sva navedena dokumenta iz nadležnosti odjeljenja Centra za stručno obrazovanje.

Na sjednicama Odbora za stručno obrazovanje je razmatrano sljedeće:

1. **Pravilnik** o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama
2. **Dopuna Kataloga** programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2019/2020. i 2020/2021. godinu

3. Obrazovni program **Tehničar za arhitekturu i dizajn enterijera**, nivoa IV1 iz sektora Građevinarstvo i uređenje prostora
4. Obrazovni program **Tehničar za dekorisanje i aranžiranje prostora**, nivoa IV1 iz sektora Građevinarstvo i uređenje prostora
5. Obrazovni program **Tehničar za geodeziju**, nivoa IV1 iz sektora Građevinarstvo i uređenje prostora
6. Obrazovni program **Poslastičar**, nivoa III iz sektora Trgovina, turizam i ugostiteljstvo, podsektor Ugostiteljstvo
7. Obrazovni program **Pomoćnik poslastičara**, nivo II iz sektora Trgovina, turizam i ugostiteljstvo, podsektor Ugostiteljstvo
8. **Udžbenik Računovodstvo** za četvrti razred srednje stručne škole
9. **Knjiga „Đevojko, zlatna jabuko“** – narodne pjesme Crne Gore u nastavi muzike kao pomoćnog sredstva u nastavi predmeta Muzička kultura u osnovnim i predmeta Solfeđo u osnovnim i muzičkim školama, autori Senad Gačević i Senad Kazić
10. Obrazovni program **Tehničar automehatronike**, nivoa IV1 iz sektora: Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika i automatizacija i dr.), podsektora Mehatronika
11. Obrazovni program **Automehaničar**, nivoa III iz sektora: Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika i automatizacija i dr.), podsektora Mašinstvo
12. Obrazovni program **Autoelektričar**, nivoa III iz sektora: Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika i automatizacija i dr.), podsektora Elektrotehnika
13. Obrazovni program **Farmaceutski tehničar**, nivoa IV1 iz sektora Zdravstvo i socijalna zaštita, podsektora Zdravstvo
14. Obrazovni program **Fizioterapeutski tehničar**, nivoa IV1 iz sektora Zdravstvo i socijalna zaštita, podsektora Zdravstvo
15. Obrazovni program **Tehničar obrade drveta**, nivoa IV1 iz sektora Poljoprivreda, prehrana i veterina, podsektora Šumarstvo
16. Obrazovni program **Operater obrade drveta**, nivoa III iz sektora Poljoprivreda, prehrana i veterina, podsektora Šumarstvo
17. Obrazovni program **Pomoćnik pekara**, nivoa II iz sektora Poljoprivreda, prehrana i veterina, podsektora Prehrana
18. **Dopuna Kataloga** programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2019/2020. i 2020/2021. godinu
19. Udžbenik **Uvod u laboratorijski rad** – za prvi razred srednje stručne škole, autorki: Milice Matić, Lidiјe Kujačić, Vinke Milošević i Veselinke Grudić
20. Odluka o odobravanju udžbenika i nastavnih sredstava za školsku 2020/2021. godinu
21. Udžbenik **Osnove elektronike** – za prvi razred elektrotehničke škole, autora Ranka Vojinovića i Radovana Božovića
22. Izvještaj o kvalitetu rada obrazovno-vaspitnih ustanova **Centra za stručno obrazovanje** za 2019. godinu
23. Izvještaj o kvalitetu rada obrazovno-vaspitnih ustanova **Zavoda za školstvo** za 2019. godinu
24. **Dopuna Kataloga** programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2019/2020. i 2020/2021. godinu:
 - Prevencija odustajanja od školovanja – nivo učionice,
 - Prevencija odustajanja od školovanja – nivo škole i zajednice,
 - Podrška nastavnicima u primjeni obrazovnih programa za učenike marginalizovanih grupa kroz inkluzivni pristup.
25. **Dopuna Poslovnika** o radu Odbora za stručno obrazovanje
26. **Predlog za proširenje recenzentske liste** Zavoda za udžbenike

27. **Dopuna Kataloga** programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2019/2020. i 2020/2021. godinu

Na sjednicama Odbora za obrazovanje odraslih je razmatrano sljedeće:

1. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina – **Rad u virtuelnom preduzeću**
2. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina – **Komunikacija s javnošću u javnom sektoru**
3. **Pravilnik o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama**
4. Programi obrazovanja **iz oblasti Pekarstva**:
Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Pomoćnik/ica pekara za hljeb i pecivo**
Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Pomoćnik/ica pekara za zahtjevne pekarske proizvode**
Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Pekar/ka za hljeb i pecivo**
Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Pekar/ka zahtjevnih pekarskih proizvoda**
5. Programi obrazovanja **iz oblasti Kozmetike**:
Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Šminker/ka**
Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Kozmetičar/ka za manikir i pedikir**
Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Kozmetičar/ka za njegu tijela**
Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Kozmetički/ka tehničar/ka za tretmane lica**
Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Kozmetički/ka tehničar/ka za masažu i tretmane tijela**
6. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina – **za obavljanje poslova GIS analitike**
7. Program obrazovanja za sticanje ključne kompetencije - **učenje njemačkog jezika**
8. Program obrazovanja za sticanje ključne kompetencije – **učenje njemačkog jezika za medicinsku struku**
9. **Davanje saglasnosti na korišćenje međunarodnog programa za učenje njemačkog jezika Goethe Instituta**
10. Program obrazovanja **Asistent/ Asistentkinja u sprečavanju nasilja i vandalizma u školi**
11. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina **iz oblasti rodne ravnopravnosti**
12. **Dopuna Poslovnika o radu Odbora za obrazovanje odraslih** (usvojenog na I Konstitutivnoj sjednici Odbora za obrazovanje odraslih od 07.02.2018.)
13. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina **iz Prevodilaštva**
14. Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina **iz Romologije**
15. Program obrazovanja za sticanje ključnih kompetencija za učenje **portugalskog jezika**
16. Program obrazovanja za specijalizaciju nastavnika stranih jezika – **Metodika nastave stranih jezika**
17. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Fizer/Frigerka za muškarce**
18. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Frizer/Frigerka za žene**
19. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Pomoćnik/ Pomoćnica frizera za muškarce**
20. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacija **Pomoćnik/ Pomoćnica frizera za žene**
21. Ispitni katalog **Asistent za sprečavanje nasilja i vandalizma u školi**
22. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Elektrotehničar/ka za razvoj mobilnih aplikacija**

23. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Elektrotehničar/ka za razvoj veb aplikacija**
24. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Armirač/ica**
25. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Izolater/ka**
26. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Tesar/ka**
27. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Zidar/ka**
28. Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije **Pomoćnik/ca izvođača/ice građevinskih radova**
29. **Ispitni katalozi za**
 - upravljanje motornim vozilom A1, A 2 i A kategorije
 - upravljanje motornim vozilom B1 i B kategorije
 - upravljanje motornim vozilom C1 i C kategorije
 - upravljanje motornim vozilom D1 i D kategorije
 - upravljanje motornim vozilom AM i T kategorije
 - upravljanje motornim vozilom E kategorije
30. **Priručnik za samoevaluaciju ustanova za obrazovanje odraslih**

Lektorisanje svakodnevnih dopisa, izvještaja, dokumenata, pravilnika, ugovora, standarda zanimanja, standarda stručnih kvalifikacija, standarda kvalifikacija nivoa i sljedećih obrazovnih programa:

1. **Tehničar automehatronike**, nivoa IV1 iz sektora: Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika i automatizacija i dr.)/ podsektora Mehatronika
2. **Automehaničar**, nivoa III iz sektora: Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika i automatizacija i dr.)/ podsektora Mašinstvo
3. **Autoelektričar**, nivoa III iz sektora: Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika i automatizacija i dr.)/ podsektora Elektrotehnika
4. **Tehničar za arhitekturu i dizajn enterijera**, nivoa IV1 iz sektora Građevinarstvo i uređenje prostora/ podsektora Uređenje prostora
5. **Tehničar za dekorisanje i aranžiranje prostora**, nivoa IV1 iz sektora Građevinarstvo i uređenje prostora/ podsektora Uređenje prostora
6. **Tehničar za geodeziju**, nivoa IV1 iz sektora Građevinarstvo i uređenje prostora/ podsektora Geodezija
7. **Farmaceutski tehničar**, nivoa IV1 iz sektora Zdravstvo i socijalna zaštita / podsektora Zdravstvo
8. **Fizioterapeutski tehničar**, nivoa IV1 iz sektora Zdravstvo i socijalna zaštita / podsektora Zdravstvo
9. **Tehničar obrade drveta**, nivoa IV1 iz sektora Poljoprivreda, prehrana i veterina, podsektora Šumarstvo
10. **Operater obrade drveta**, nivoa III iz sektora Poljoprivreda, prehrana i veterina, podsektor Šumarstvo
11. **Pomoćnik pekara**, nivoa II iz sektora Poljoprivreda, prehrana i veterina, podsektora Prehrana
12. **Poslastičar**, nivoa III iz sektora Turizam, trgovina i ugostiteljstvo, oblast ugostiteljstvo / podsektora Ugostiteljstvo
13. **Pomoćnik poslastičara**, nivoa II iz sektora Turizam, trgovina i ugostiteljstvo, oblast ugostiteljstvo / podsektora Ugostiteljstvo
14. **Šumarski tehničar**, nivoa IV iz sektora Poljoprivreda, prehrana i veterina/Šumarstvo
15. **Šumar**, nivoa III iz sektora Poljoprivreda, prehrana i veterina/Šumarstvo

6. PROJEKTI

6.1. REALIZACIJA PROJEKTA EPALE NACIONALNA SLUŽBA PODRŠKE ZA CRNU GORU

Projekat „*EPALE Nacionalna služba podrške za Crnu Goru*“ 2020. godine započeo je drugu fazu realizacije trećeg ciklusa kojim je koordiniralo Odjeljenje za obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenja.

Uslijed pandemije virusa Covid-19, realizacija brojnih planiranih aktivnosti je modifikovana, dok su neke aktivnosti pomjerene za III i IV kvartal 2020. godine, kao i za prvi kvartal 2021. godine. Naime, odlukom EACEA, treći projektni ciklus biće produžen minimum do kraja aprila 2021. godine.

Tokom I kvartala (Q1) 2020. godine relizovane su sljedeće projektne aktivnosti:

- Medijska EPALE promocija: <https://www.youtube.com/watch?v=Vix8xkWCXUk>,
<https://www.youtube.com/watch?v=RbFH8OuIDuA>,
<https://www.youtube.com/watch?v=xVj7VxuVjCU>
<https://www.facebook.com/EPALE-Montenegro-1685104525093013>
<https://youtu.be/MB1cVumE6fo>
<https://youtu.be/wttByRm7UbY>
<https://youtu.be/bCtk4dXQ934>
- Kreiranje novog EPALE promotivnog materijala za potrebe nacionalnih i međunarodnih događaja;
- Započete su inicijalne aktivnosti, ostvarena komunikacija sa predstavnicima DVV-a Bosne i Hercegovine i DVV-a Kosova i Metohije i realizovane su pripremne radnje u cilju organizacije velikog događaja čiji je domaćin za 2020. godinu Crna Gora, a koji uključuje završnu EPALE konferenciju i regionalnu konferenciju o obrazovanju odraslih pod nazivom "Gradimo mostove u obrazovanju odraslih" koja bi bila finansirana iz sredstava projekta *EPALE Nacionalna služba podrške za Crnu Goru*;
- Organizovani su i realizovani III i IV regionalni andragoški seminar za predstavnike stejkholdera iz Crne Gore i Bosne i Hercegovine, kao dio projektom definisane bilateralne saradnje NSS-a Crne Gore i NSS-a Bosne i Hercegovine. Seminari su realizovani prema Programu andragoškog osposobljavanja nastavnog kadra koji radi u obrazovanju odraslih i Programu Curriculum GlobALE <https://www.youtube.com/watch?v=Vix8xkWCXUk&t=114s> ;
- U skladu sa projektnim planom ostvareno je aktivno učešće predstavnika NSS tima na konferenciji koju je 24. januara 2020. godine u Podgorici organizovao Nacionalni koordinator za implementaciju Evropske Agende za učenje odraslih , na temu “Digiitalne vještine i kompetencije kod odraslih”
<https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/pb.2534849153451875/2534848850118572/?type=3&theater> ;
- Online promocija četvrtog Globalnog izvještaja o obrazovanju i učenju odraslih kojeg je objavio u decembru 2019. UNESCO Institut za cjeloživotno učenje (UICŽU)
https://www.facebook.com/pg/EPALE-Montenegro-1685104525093013/posts/?ref=page_internal
- Završene sve organizacione aktivnosti i pripremljene prezentacije u cilju učešća i nastupa predstavnika NSS tima , EPALE ambasadora i stejkholdera na V regionalnoj EPALE konferenciji na temu: “Digitalne kompetencije odraslih”, koja je bila zakazana za 02-03. april 2020. godine u Beogradu. Zbog pandemije korona virusa u posljednjem momentu konferencija je odložena za drugu polovicu 2021. godine;

- U skladu sa projektnom obavezom NSS je aktivno sprovodio aktivnosti direktno usmjerene na razvoj platforme i EPALE zajednice kao i na promociju nacionalne i evropske politike obrazovanja odraslih i kao rezultat sprovedenih aktivnosti registrovan je 31 novi korisnik EPALE pletorme (zaključno sa prvim kvartalom u Crnoj Gori je registrovano 954 korisnika EPALE platforme), ostvareno je 1,758 posjeta platformi što je za 20% više u odnosu na Q1 iz 2019. godine. NSS je takođe tokom prvog kvartala 2020. godine analizirao kvalitet i relevantnost postavljenih sadržaja i za 108 sadržaja dao odobrenje za objavu na platformi. Na zvaničnoj FB stranici EPALE projekta u Crnoj Gori tokom Q1 postavljeno je 36 postova u vidu tekstova i video zapisa, a koji se odnose na nacionalne EPALE aktivnosti, aktivnosti u oblasti obrazovanja odraslih, kao i na najnovije informacije u ovoj oblasti na evropskom nivou <https://www.facebook.com/EPALE-Montenegro-1685104525093013/>
- U skladu sa projektnim planom formirana je radna grupa sa ciljem pripreme **Priručnika za samoevaluaciju ustanova za obrazovanje odraslih**. Priručnik se radi u saglasnosti sa Nacionalnom metodologijom za kvalitet i Pravilnikom koji reguliše ovu oblast. Tokom **prve polovine godine** radna grupa je aktivno radila na pripremi priručnika, uz online konsultacije sa koordinatorima radne grupe uslijed nastale situacije izazvane pandemijom Covid-19.
- Nastavljene su projektne aktivnosti na planu izrade **standarda i procedura za trenere u obrazovanju odraslih**. Tokom Q1 održano je više sastanaka i online konsultacija članova ove radne grupe <https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/pb.2559563007647156/2559562920980498/?type=3&theater>.
- Tokom Q1 NSS je shodno projektnoj obavezi tjesno saradivao sa CSS-om i bio u obavezi da slijedi njihove instrukcije i pohađa "online" obuke, učestvuje u izmjenama vizuala platforme i aktivno učetvuje u pripremnim aktivnostima za uvođenje ME jezičke oznake na platformu i na taj način osigura Crnoj Gori svojevrsnu prepoznatljivost na jedinstvenoj evropskoj platformi koju sačinjava 38 zemalja i preko 75 000 korisnika;
- Tokom Q1 NSS je realizovao svoju projektnu obavezu koja se odnosi na aktivno učešće predstavnika NSS-a u zatvorenoj NSS grupi na platformi, prevashodno kroz učešće u diskusionim grupama koje pokreće NSS neke druge zemlje ili CSS, popunjavanju anketnih upitnika i testova korisnosti koje redovno pokreće CSS i dr.
- NSS je ispunio projektnu obavezu tokom Q1 koja se odnosila na vođenje NSS stranice na platformi.

Tokom II kvartala (Q2) 2020. godine relizovane su sljedeće projektne aktivnosti:

- U skladu sa projektnom obavezom tokom Q2 NSS je aktivno sprovodio aktivnosti direktno usmjerene na razvoj platforme i EPALE zajednice, kao i na promociju nacionalne i evropske politike obrazovanja odraslih i kao rezultat sprovedenih aktivnosti registrovano je 20 novih korisnika EPALE pletorme (zaključno sa drugim kvartalom 2020. godine u Crnoj Gori je registrovano 974 korisnika EPALE platforme). Još uvijek nije dostupan zvanični analitički izvještaj CSS-a za Q2 na osnovu kojeg se daje kvantitativni **prikaz aktivnosti zemalja u smislu pružanja doprinosa razvoju platforme i EPALE zajednice**. Na zvaničnoj FB stranici EPALE projekta u Crnoj Gori tokom Q2 postavljeno je 59 postova u vidu tekstova i video zapisa, a koji se odnose na nacionalne EPALE aktivnosti, aktivnosti u oblasti obrazovanja odraslih, kao i na najnovije informacije u ovoj oblasti na evropskom nivou https://www.facebook.com/pg/EPALE-Montenegro-1685104525093013/posts/?ref=page_internal

- U skladu sa projektnim planom nastavila je sa radom radna grupa za izradu **Priručnika za internu evaluaciju u ustanovama obrazovanja odraslih**. Tokom Q2 radna grupa je aktivno radila na pripremi draft verzije priručnika, uz realne sastanke i online konsultacije sa koordinatorima radne grupe;
- Nastavljene su projektne aktivnosti na planu izrade **standarda i procedura za trenere u obrazovanju odraslih**. Tokom Q2 održano je više online konsultacija članova ove radne grupe;
- Tokom Q2 NSS je shodno projektnoj obavezi tjesno sarađivao sa CSS-om i bio u obavezi da sljedi njihove instrukcije i pohađa "online" obuke, učestvuje u finalizaciji izmjena vizuala platforme i aktivno učetvuje u finalnim pripremama za uvođenje ME jezičke oznake na platformi. Shodno tome ostvareno je učešće na dva obavezna online sastanka koje je organizovao CSS za predstavnike NSS-ova sa ciljem informisanja EPALE kontakt osoba o budućim promjenama u vezi realizacije EPALE projekta tokom 2020. i 2021. godine <https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/a.1857973954472735/2628882314048558/?type=3&theater>, kao i svim realizovanim promjenama vizuala platforme, analize relevantnosti i kvaliteta sadržaja na platformi, a posebno sa ciljem realizacije pripremnih aktivnosti u vezi održavanja redovne EPALE konferencije 6-8. oktobra 2020. godine. Usljed globalne situacije izazvane pandemijom korona virusa, donesena je odluka o održavanju online konferencije i tokom online sastanka prezentovana je draft verzija agende. Crna Gora biće domaćin workshop-a 07. oktobra, koji će biti dio internacionalne EPALE konferencije koja će okupiti 38 zemalja članica EPALE zajednice <https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/pcb.2679820932288029/2679820795621376/?type=3&theater>.

Takođe, ostvareno je i učešće NSS-a Crne Gore na webinaru za predstavnike EPALE nacionalnih službi za podršku. Tema webinar-a bila je usmjerena na doprinos koji može pružiti EPALE u promociji bazičnih vještina za odrasle. Poseban fokus stavljen je na Program vještina za Evropu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost, kao i na Preporuku Savjeta o oblicima usavršavanja – Nove prilike za odrasle. Webinar su vodili eksperti iz European Basic Skills Network, EBSN (Zoltán Várkonyi i Tomás Harangozó).<https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/pcb.2680678002202322/2680672262202896/?type=3&theater>, <https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/pcb.2680678002202322/26806722022902/?type=3&theater>

- NSS Crne Gore ostvario je aktivno učešće na online sastanku održanom u organizaciji EAEA, na temu Uticaj Covid-19 na sektor obrazovanja odraslih <https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/pcb.2670971846506271/2670972256506230/?type=3&theater>;
- Usljed pandemije izazvane korona virusom CSS je pokrenuo novu inicijativu koju su NSS-ovi sprovodili na nacionalnom nivou, a koja se odnosila na "EPALE awards" koje će se dodjeljivati nastavnicima i drugim stručnjacima u obrazovanju odraslih koji pošalju najbolje primjere izvršnosti u oblasti obrazovanja odraslih <https://epale.ec.europa.eu/hr/node/152013>, <https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/a.1685893151680817/2601268923476564/?type=3&theater>;
- Tokom Q2 NSS Crne Gore je sproveo u praksi drugu inicijativu CSS-a, nastalu kao posljedica situacije izazvane korona virusom, a koja se odnosila na poziv nastavnicima i drugim stručnjacima u obrazovanju odraslih da konkurišu kod CSS-a sa svojim primjerom "priče iz zajednice" koja se

odnosi na najbolje metode i modele kao i prakse učenja tokom pandemije korona virusa. NSS Crne Gore je sproveo online kampanju i trenutno je CSS odobrio čak četiri priče iz Crne Gore koje će se naći u integralnoj ERASMUS+ publikaciji, a koje su objavljene na platformi i promovisane na zvaničnoj FB stranici EPALE projekta u Crnoj Gori

https://epale.ec.europa.eu/hr/blog/community-stories-initiative?fbclid=IwAR38AzvHg0vmRC8AaV7P_ciNQfjlycs-2Orxb8eSemyNpCxVltNOeAVOEg

<https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/a.1685893151680817/2639247736345349/?type=3&theater>

<https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/a.1857973954472735/2641597746110348/?type=3&theater>

<https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/a.1685893151680817/2659691717634284/?type=3&theater>

<https://www.facebook.com/1685104525093013/photos/a.1685893151680817/2662456514024471/?type=3&theater>

- Tokom Q2 NSS je realizovao svoju projektnu obavezu koja se odnosi na aktivno učešće predstavnika NSS-a u zatvorenoj NSS grupi na platformi, prevashodno kroz učešće u diskusionim grupama koje pokreće NSS neke druge zemlje ili CSS, popunjavanju redovnih anketnih upitnika i testova korisnosti koje pokreće CSS i dr.
- NSS je ispunio projektnu obavezu tokom Q2 koja se odnosila na vođenje NSS stranice na platformi

Tokom III i IV kvartala (Q3 i Q4) 2020. godine relizovane su sljedeće projektne aktivnosti:

- Medijska EPALE promocija:
<https://www.facebook.com/EPALE-Montenegro-1685104525093013>
<https://www.youtube.com/watch?v=9YXz5D4NAyQ>
<https://www.facebook.com/watch/?v=814724142608556>
<https://youtu.be/MB1cVumE6fo>
<https://youtu.be/wttByRm7UbY>
<https://youtu.be/bCtk4dXQ934>
- Usljed situacije izazvane pandemijom Covid-19, ovaj događaj je odložen za 2021/2022. godinu, a umjesto njega 02 – 03. decembra održana je godišnja EPALE konferencija na temu „Izazovi, razvoj i trendovi u oblasti digitalnog učenja“. Ova EPALE konferencija, za razliku od svih prethodnih, prevashodno je bila namijenjena praktičarima. Konferenciji je prisustvovalo 42 lica, dok je za sve zainteresovane bio obezbijeđen i live stream preko prenos preko Zoom platforme, kao i youtube kanala EPALE projekta u Crnoj Gori. *Prezentacije i izvještaj sa konferencije dostupni su putem linka https://epale.ec.europa.eu/en/node/164683 na EPALE platformi kao i putem linka https://cso.gov.me/vijesti/236893/Izvjestaj-sa-godisnje-EPALE-konferencije-Izazovi-razvoj-i-trendovi-u-oblasti-digitalnog-ucenja.html na zvaničnoj stranici Centra za stručno obrazovanje.*
- U skladu sa projektnom obavezom NSS je aktivno sprovedio aktivnosti direktno usmjerenе na razvoj platforme i EPALE zajednice kao i na promociju nacionalne i evropske politike obrazovanja odraslih i kao rezultat sprovedenih aktivnosti registrovan je 31 novi korisnik EPALE platforme (zaključno sa trećim kvartalom u Crnoj Gori je registrovano 954 korisnika EPALE platforme). Tokom trećeg kvartala ostvareno je još 1283 posjeta platformi, što je u odnosu na Q3 iz 2019. godine uvećanje za 4%. NSS je takođe tokom trećeg kvartala 2020. godine analizirao kvalitet i relevantnost postavljenih sadržaja i za 55 sadržaja dao odobrenje za objavu na platformi,

a tokom drugog i trećeg kvartala NSS je odobrio objavu još 351 sadržaja na platformi. Tokom trećeg i dijela četvrtog kvartala postavljeno je preko 100 objava na platformi. Ukupan broj pratilaca stranice je 819. <https://www.facebook.com/EPALE-Montenegro-1685104525093013/>

- U drugoj polovini godine radna grupa je finalizovala proces izrade priručnika, koji je prezentovan tokom godišnje EPALE konferencije 02 – 03. decembra 2020. godine. Dostupna je štampana verzija priručnika kao i online verzija priručnika na engleskom i crnogorskom jeziku. Linkovi sa kojih je moguće preuzeti priručnik <https://epale.ec.europa.eu/en/node/163826> i <https://epale.ec.europa.eu/en/node/163828>.
- U drugoj polovini godine radna grupa je završila nacrt dokumenta pod nazivom „Standardi kompetencija za trenere u obrazovanju“, dok je dokument pod nazivom „Procedure za sticanje zvanja trener i trenera u obrazovanju“ privremeno izuzet od dalje procedure do zakonskog regulisanja ove oblasti. Radna verzija dokumenta „Stanadardi kompetencija za trenere u obrazovanju“ još uvijek nije upućena u dalju proceduru. Plan za okončanje ove aktivnosti je kraj decembra.
- Tokom Q3 i Q4 NSS je shodno projektnoj obavezi tijesno sarađivao sa CSS-om i bio u obavezi da slijedi njihove instrukcije i pohađa "online" obuke, učestvuje u izmjenama vizuala platforme i aktivno učetvuje u pripremnim aktivnostima koje su rezultirale u novembru prevođenjem platforme na crnogorski jezik što je osiguralo Crnoj Gori svojevrsnu prepoznatljivost na jedinstvenoj evropskoj platformi koju sačinjava 38 zemalja i preko 81 000 korisnika; Održano je 8 webinara za predstavnike NSS-ova u organizaciji CSS-a i nekoliko CSS-NSS sastanaka.
- Potpisana su četiri memoranduma o saradnji sa različitim institucijama na planu promocije EPALE zajednice i pružanja doprinosa EPALE sadržajima.
- Održane su dvije obuke zaposlenih u NSS-u za ukupno 18 učesnika, u cilju jačanja njihovih IT vještina i to za korišćenje alata Office 365.
- U okviru trodnevne online konferencije na temu „Oblikovanje budućnosti učenja odraslih“ koji je organizovao CSS za stejkholdere svih zemalja učesnica EPALE zajednice, NSS Crne Gore bio je domaćin panela na temu „Uticaj pandemije Covid-19 na budući razvoj sistema obrazovanja odraslih“.
- Pripremljen je predlog nastavka projekta EPALE Nacionalna služba podrške za Crnu Goru.

6.2. TOKOM 2020. GODINE, PREDSTAVNICI ODJELJENJA ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ KVALIFIKACIJA, UČESTVOVALI SU U REALIZACIJI VELIKOG BROJA AKTIVNOSTI U OKVIRU ČETIRI VELIKA PROJEKTA, ČIJE SU GLAVNE AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI OVOG ODJELJENJA:

1. Regionalni projekat **TO REGOS**, koji finansira Austrijska razvojna agencija sa sredstvima austrijske razvojne saradnje, vrijedan je 563.000 € i trajeće do kraja 2021. godine. U okviru Projekta je od januara do juna održan niz sastanaka u cilju završetka izrade regionalno usaglašenih stanadrda zanimanja i standarda kvalifikacije: Hotelsko-restoranski tehničar, kao i izrade nacionalnih standarda zanimanja iz sektora Građevinarstvo i uređenje prostora: Moler, Monter suve gradnje, Keramičar i Podopolagač, koji su nakon toga poslati na regionalno usaglašavanje 6 zemalja (Albanija, BiH, Sjeverna Makedonija, Kosovo, Srbija i Crna Gora). U cilju usaglašavanja standarda zanimanja iz oblasti građevinarstva, održano je sedam regionalnih sastanaka, putem platforme Zoom.
2. **IPA Projekat „Razvoj kvalifikacija stručnog obrazovanja u skladu sa potrebama tržišta rada“**, u okviru kog je održan veliki broj sastanaka, uključujući sastanak projektnog koordinacionog tima, sa analizom rezultata u okviru Projekta. U okviru ovog Projekta, urađeno je i usvojeno 34 SZ, 34 SK i 13 OP, kao i organizovana dvodnevna obuka za 102 nastavnika u 5 grupa.
3. **IPA Projekat „Poboljšanje obrazovnih programa i usluga u cilju zadovoljavanja potreba marginalizovanih grupa“** u okviru kog je održan veliki broj sastanaka, uključujući sastanak projektnog koordinacionog tima, sa analizom rezultata u okviru Projekta. U okviru ovog Projekta, izdvojeni su moduli za sticanje stručnih kvalifikacija u okviru prethodno odabranih obrazovnih programa. Izvršena je analiza učenika koji imaju rješenje o usmjeravanju, na osnovu podataka iz MEIS-a, analiza škola u kojima se ti učenici nalaze i obrazovnih programa koje pohađaju. Na osnovu toga, izdvojene su stručne kvalifikacije koje se mogu steći u okviru obrazovnih programa.
4. **IPA Projekat „Integracija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore“** u okviru kog je održan veliki broj sastanaka, posebno u II kvartalu kada su sastanci bili organizovani gotovo svakodnevno preko aplikacije Zoom. Cilj sastanaka radne grupe je bio izrada crnogorskog okvira ključnih kompetencija na osnovu evropskog okvira koji je usvojen i objavljen u Službenom listu EU. Učešće u projektnom timu se ogledalo i u definisanju programa obuke nastavnika koja je objavljena u Katalogu stručnog usavršavanja nastavnika. U okviru ovog projekta, obučen je veliki broj nastavnika, sa akcentom na STEM kompetencijama, pri čemu su inženjeri u stručnom obrazovanju bili najviše zastupljeni. Obuke su održane online.

Erasmus + projekti: Mobilnost učenika i nastavnika u stručnom obrazovanju. Centar je od strane nekoliko organizacija, u fazi njihovog apliciranja, pozvan da kao partner učestvuje u Erasmus + projektima vezanim za mobilnost učenika i nastavnika. U tom cilju, pripremljen je određeni broj dokumenata, popunjeni formulari sa podacima, organizovani online sastanci, razmijenjeni mejlovi. Rezultati se očekuju u oktobru 2020.

6.3. OSTALO

Tokom 2020. godine, predstavnici Centra za stručno obrazovanje učestvovali su u izradi sljedećih zakonskih, strateških i ostalih dokumenata:

1. Pravilnik o pripravničkom stažu nastavnika
2. Pravilnik o polaganju stručnog ispita nastavnika
3. Pravilnik o pedagoškoj dokumentaciji
4. Izrada Plana integriteta Centra za stručno obrazovanje

UČEŠĆE U PISANJU IZVJEŠTAJA i UPITNIKA

Tokom prve polovine 2020. godine, predstavnici Centra za stručno obrazovanje učestvovali su u pisanju izvještaja:

1. Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za I, II, III i IV kvartal
2. Upitnik o povezanosti ciljeva pametne specijalizacija sa modulima u obrazovnim programima u organizaciji Ministarstva nauke
3. Godišnji izvještaj o radu za 2019. godinu
4. Godišnji izvještaj o radu za 2020. godinu
5. Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori (2019-2025) za I, II, III i IV kvartal
6. Izvještaj o realizaciji Programa za razvoj i podršku talentovanim učenicima (2020-2022)
7. Izvještaj o sprovođenju Programa za realizaciju preporuka za unapređenje obrazovne politike 2019-2021. na osnovu rezultata studije PISA 2015

UČEŠĆE U RADU KOMISIJA

Tokom 2020. godine, predstavnici Centra - Odjeljenje za istraživajne i razvoj kvalifikacija, učestvovali su u radu sektorskih komisija i Odbora za stručno obrazovanje, čiji je rad bio organizovan online:

1. Sektorska komisija za Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika i automatizacija i dr.)
2. Sektorska komisija za Ekonomiju i pravo
3. Sektorska komisija za Poljoprivredu, prehranu i veterinu
4. Sektorska komisija za Turizam, trgovinu i ugostiteljstvo
5. Sektrska komisija za Zdravstvo i socijalnu zaštitu
6. Sektorska komisija za Građevinarstvo i uređenje prostora
7. Sektorska komisija za Društvene nlike
8. Odbor za stručno obrazovanje

Predstavnici Odjeljenja su učestvovali i u radu sljedećih komisija:

1. Komisije za polaganje stručnog ispita nastavnika iz oblasti elektrotehnike, građevine, ekonomije, prava, turizma, trgovine i ugostiteljstva, poljoprivrede, prehrane i veterine, zdravstva, rudarstva, metalurgije, hemijske industrije i saobraćaja
2. Komisija za licenciranje provajdera obrazovanja odraslih
3. Komisija za utvrđivanje prostornih i materijalnih uslova za realizaciju dualnog obrazovanja kod poslodavaca

UČEŠĆE NA KONFERENCIJAMA, PREZENTACIJAMA, OBUKAMA, STUDIJSKIM POSJETAMA I SLIČNIM DOGAĐAJIMA

1. Koordinacioni sastanak obrazovnog sektora, koji zajednički organizuju Ministarstvo prosvjete Crne Gore i Predstavništvo UNICEF-a u Crnoj Gori, održan online preko aplikacije Zoom.
2. European Vocational Skills Week / NOVOMBER 2020.
3. European Vocational Skills Week 2020, 9-13. november 2020. godine.
4. Međunarodna konferencija o učenju za poduzetništvo – ICEL - Novi poslovni modeli u razvoju poduzetništva, 20.11.2020. godine.
5. Završna konferencija IPA projekta „Poboljšanje obrazovnih programa i usluga u cilju zadovoljavanja potreba marginalizovanih grupa“ održana je 23. novembra 2020. godine u hotelu „Kalamper“ u Baru, i imala je za cilj prezentaciju ključnih rezultata i aktivnosti tokom 15 mjeseci trajanja projekta.
6. Webinar on Supporting Education and Training systems in times of COVID-19, with particular emphasis on Quality of VET, organized by the ERI SEE (Education Reform Initiative of South Eastern Europe) in cooperation with ETF (European Training Foundation), online, on 25 November.
7. ETF “Creating New Learning” (CNL) online workshop session, online, on November 27, 2020.
8. Balkan Experts online meeting Follow-up Session: Global Development Education beyond crisis, online on 26 November.
9. Obuka zaposlenih u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija za Office 365, održana je 30.11. i 01.12.
10. Virtual introduction to the information tour "Dual Vocational Education and Training (VET) in Germany", održan 2. i 3.12.2020. godine, online, preko aplikacije Zoom.

MEDIJSKA GOSTOVANJA

Tokom 2020. godine, predstavnici Centra za stručno obrazovanje su imali 10 televizijskih i jedno radijsko gostovanje povodom EPALE projekta; IPA projekat „Poboljšanje obrazovnih ponuda i usluga u cilju zadovoljavanja potreba marginalizovanih grupa“- snimak dvije pres konferencije na RTCG1.

Br. 01-681-1

U Podgorici, 30.12. 2020. godine

Izvještaj objedinila:
Miliana Dabović, pomoćnica direktora